

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่
ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

พลากร วิชาสวัสดิ์

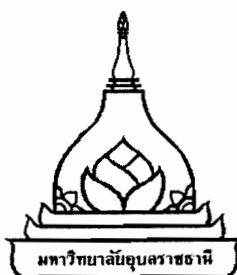
การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะบริหารศาสตร์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

**FACTORS INFLUENCING THE INTERESTING LEVEL OF THE DECISION
MAKING OF THE EGG PRODUCING CHICKEN FARMERS GROUP
IN UBON RATCHATHANI PROVINCE**

PALAKORN WICHASAVAT

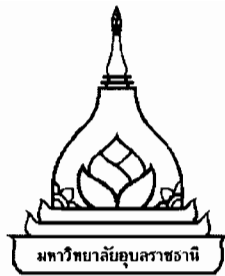
**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIRMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER BUSINESS ADMINISTRATION**

FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE

UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2014

COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารศาสตร์

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่
ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นายพลากร วิชาสวัสดิ์

คณะกรรมการสอบ

ดร.ปวีณา คำพุกกะ

ประธานกรรมการ

ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม

กรรมการ

ดร.อุทัย อันพิมพ์

กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม)

(ดร.วิโรจน์ มโนพิโมกษ์)

คณบดีคณะบริหารศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริยาภรณ์ พงษ์รัตน์)

รักษาราชการแทนรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2557

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณา และความเอาใจใส่ เป็นอย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาคอยให้คำแนะนำ ตลอดจนให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ช่วยตรวจสอบ ดูแลแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ และมีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.ปวีณา คำพุกกะ และ ดร.อุทัย อันพิมพ์ คณะกรรมการสอบเค้าโครง และสอบป้องกันการค้นคว้าอิสระที่ได้เสียสละเวลามาเป็นคณะกรรมการสอบป้องกันในครั้งนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางให้การค้นคว้าอิสระให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ สำนักงานปลัดศตวรรษจังหวัดอุบลราชธานี ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และขอขอบคุณเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีที่ กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวที่คอยสนับสนุนและ เป็นกำลังใจที่สำคัญให้กับข้าพเจ้าตลอดมา รวมถึงพี่ๆ ร่วมหลักสูตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ จนกระทั่งทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พลากร วิชาสวัสดิ์

(นายพลากร วิชาสวัสดิ์)

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่
ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

โดย : พลากร วิชาสวัสดิ์

ชื่อปริญญา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม

ศัพท์สำคัญ : ระดับความสนใจ การตัดสินใจรวมกลุ่ม เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขต
จังหวัดอุบลราชธานี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี 4) เพื่อศึกษาพยากรณ์ปัจจัยภายในของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี และ 5) เพื่อศึกษาพยากรณ์ปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ประชากร คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนทั้งหมด 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ การวิเคราะห์แบบการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ส่วนใหญ่มีขนาดธุรกิจที่มีจำนวนไก่พันธุ์ไข่ 10,001 - 15,000 ตัว มีจำนวนพนักงานในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 6 คน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ 5 - 10 ปี และเงินลงทุนในการดำเนินกิจการมีมูลค่ามากกว่า 5 ล้านบาท ระดับความคิดเห็นของปัจจัยภายในของธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับความคิดเห็นของปัจจัยภายนอกของธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการ

เปรียบเทียบคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ พบว่า จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และจำนวนเงินลงทุนในการดำเนินงานที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด ด้านเทคโนโลยีการผลิต และด้านสังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ส่วนปัจจัยภายในของธุรกิจในด้านเทคโนโลยีการผลิต และปัจจัยภายนอกของธุรกิจในด้านสังคมและวัฒนธรรม มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

TITLE : FACTORS INFLUENCING THE INTERESTING LEVEL OF THE
DECISION MAKING OF THE EGG PRODUCING CHICKEN FARMERS
GROUP IN UBON RATCHATHANI PROVINCE

BY : PALAKORN WICHASAVAT

DEGREE : MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION

CHAIR : THUMWIMON SUKSERM, Ph.D.

KEYWORDS : INTERESTING LEVEL / DECISION MAKING / THE EGG PRODUCING
CHICKEN FARMERS GROUP, UBON RATCHATHANI PROVINCE

The purpose of this research were 1) to compare the differences between basic characteristics of egg farmers group and the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province, 2) to study the relationship between internal business factors i.e. price, marketing management, and production technology and the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province, 3) to study the relationship between external business factors i.e. society and culture, and economy and the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province, 4) to predict the internal businesses factors that influenced the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province and 5) to predict the external business factors that influenced the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province. The population was 120 the egg producing chicken farmers in Ubon Ratchathani province. The tool of collecting data was a questionnaire. The statistical analysis consisted of Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, F-test, Pearson's Sample Correlation Analysis, and Multiple Regression Analysis.

The findings of this research reveled that the basic characteristics of chicken egg farmers were mostly the egg-producing chicken breed between 10,001-15,000 chickens' business size, more than 6 employees in operating, operating period between 5-10 years, and over

5 million Baht in investment. In terms of the whole opinion level, the internal business factors were in a middle level and the external business factors were a high level. Regarding the comparison between the basic characteristics of chicken egg farmers and the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province, the number of employees, the operating period and the investment fund were significantly and statistically different at 0.05. Oppositely, the business sizes were not different. Furthermore, price, marketing management, production technology, and society and culture related to the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province with a statistical significant level of 0.01 and 0.05. The internal business factor i.e. production technology, and external business factor i.e. society and culture influenced the interesting level of the decision making of the egg producing chicken farmers group in Ubon Ratchathani province with a statistical significant level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 กรอบแนวความคิดของการวิจัย	5
1.6 ความหมายหรือนิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจรวมกลุ่ม	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มและปัจจัยที่มีผลต่อการรวมกลุ่ม	32
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	46
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยง ไก่ไข่	52
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	74
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	75
5.3 ข้อเสนอแนะ	79
เอกสารอ้างอิง	81
ภาคผนวก	87
ประวัติผู้วิจัย	93

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สรุปตัวแปรจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3.1	จำนวนข้อคำถาม ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	48
4.1	ความถี่และร้อยละของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่	53
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของธุรกิจ	54
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านราคา	55
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการบริหารจัดการตลาด	56
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเทคโนโลยีการผลิต	57
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของธุรกิจ	58
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านสังคมและวัฒนธรรม	59
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเศรษฐกิจ	60
4.9	ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนไก่พันธุ์ไข่	61
4.10	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนไก่พันธุ์ไข่กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	61
4.11	ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนพนักงาน	62
4.12	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนพนักงานกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	62
4.13	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนพนักงาน	63
4.14	ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการ	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.15	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาในการดำเนินกิจการกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	64
4.16	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการ	65
4.17	ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน	66
4.18	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนเงินลงทุนกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	66
4.19	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน	67
4.20	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	68
4.21	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	70
4.22	การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยภายในของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	71
4.23	การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	73

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวความคิด	5
2.1 วัตถุประสงค์ขององค์การผ่านกิจกรรมต่างๆ 4 กิจกรรม	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลี้ยงไก่ในประเทศไทยในอดีต เป็นการเลี้ยงไก่แบบหลังบ้านหรือเลี้ยงเป็นงานอดิเรกวัตถุประสงค์หลักเป็นการเลี้ยงเพื่อใช้เนื้อและไข่สำหรับบริโภคเองภายในครัวเรือน ถ้ามีเหลือเกินบริโภค จะนำไปขายเป็นรายได้เล็กน้อยสำหรับครอบครัว การขายไข่และเนื้อในสมัยนั้นมี 2 วิธี คือ ขายให้แก่พ่อค้าที่มารับซื้อถึงบ้าน และนำไปขายโดยตรงให้แก่ผู้บริโภค ต่อมาเมื่อมีการเลี้ยงไก่มากขึ้นจนผู้เลี้ยงไก่บางรายเลี้ยงไก่เป็นรายได้หลักหรือเลี้ยงไก่เป็นอาชีพ การจัดการด้านการตลาดไก่และไข่ค่อยๆ จัดเป็นระบบขึ้นเรื่อยๆ (พรศรี เหล่ารุจิสวัสดิ์ และคณะ, 2553) ไก่ไข่นับเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของคนไทย เนื่องจากไข่ไก่เป็นอาหารที่มีประโยชน์และนิยมนำมาประกอบอาหารได้หลายอย่าง ตลาดจึงมีความต้องการสูงตลอดทั้งปี การเลี้ยงไก่ในปัจจุบันได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวางและสามารถยึดเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้ดีพอสมควร วิทยาการการเลี้ยงไก่ของไทยเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ซึ่งการผลิตไข่ไก่ของไทยในปัจจุบันที่สามารถผลิตได้เกินความต้องการ กลายเป็นประเทศผู้ผลิตเพื่อส่งออกในอันดับต้นๆ ของโลกได้ช่วยให้นำเงินตราเข้าประเทศปีละไม่ต่ำกว่าหมื่นล้านบาท (วิทยา ทิศหกล้า, 2551)

อาชีพการเลี้ยงไก่ได้พัฒนาလာเป็นอุตสาหกรรม (สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่, 2555) ที่สามารถดำเนินกิจการได้ภายในครอบครัว โดยไม่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากในการดำเนินงาน กอปรกับมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ในด้านการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ การนำความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการตลาดมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงาน เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน (พรศรี เหล่ารุจิสวัสดิ์ และคณะ, 2553) แต่จากการศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า กลุ่มเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการตลาด และนำเทคโนโลยีการผลิตไข่มาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งองค์ความรู้ดังกล่าว จะช่วยส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ สามารถเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้มากยิ่งขึ้น (กรมปศุสัตว์, 2552 ; นัคดียา ประกอบแสง, 2556) โดยอาศัยกระบวนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ซึ่งจะช่วยผลักดันให้เกิดประสิทธิผลเร็วยิ่งขึ้น

การรวมกลุ่มของเกษตรกร เป็นงานที่ให้บริการด้านความรู้และสนับสนุนเกษตรกรในการผลิตและการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองในการประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างมั่นคงถาวรตลอดไป การที่จะทำให้งานดังกล่าวบรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นต้องดำเนินการ โดยอาศัยกระบวนการกลุ่มของเกษตรกร หรือองค์กรและสถาบันเกษตรกรประเภทต่างๆ ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยให้การส่งเสริมการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการกระจายประโยชน์ของงานส่งเสริมการเกษตร ไปสู่เกษตรกร ได้อย่างกว้างขวาง และตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง (พัชรภรณ์ กัดคพวง, 2550)

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการรวมตัวกันของเกษตรกร นับเป็นแนวทางสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรเพราะการรวมตัวกัน นอกจากจะเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรอง ทั้งด้านการซื้อปัจจัยการผลิตและขายผลผลิตแล้ว ยังมีปัจจัยในด้านลักษณะทางธุรกิจ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (พัชร ปัญญาแก้ว, 2551) ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (จิรวรรณ เลิศคุณลักษณะ, 2553) ที่มีส่วนผลักดันให้เกษตรกร มีส่วนในการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันของหมู่คณะ การพัฒนาระบบการทำงานเป็นกลุ่ม การวางแผนการจัดการและเอื้อประโยชน์ต่อการหาแหล่งเงินทุน แต่เดิมการรวมตัวของเกษตรกรไทยเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่เป็นการร่วมมือกันเป็นครั้งคราวเท่านั้น เช่น การแลกเปลี่ยนแรงงานเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวผลผลิต การรวมกลุ่มกันอย่างถาวรเป็นระยะเวลายาวนานทำได้ค่อนข้างยาก ถึงแม้จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

จากสถานการณ์ของตลาดไข่ไก่ในจังหวัดอุบลราชธานีในปัจจุบัน มีการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างรุนแรง (องอาจ ชายฉลาด, 2556) เพราะระบบตลาดได้เปิดกว้างตามความเจริญของระบบคมนาคมและเทคโนโลยี ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงลูกค้าได้ง่ายสะดวกและรวดเร็ว ตลาดไข่ไก่ภายในจังหวัดอุบลราชธานีได้รับผลกระทบนี้โดยตรงจากการที่ผู้ประกอบการในเขตภาคกลางได้นำไข่ไก่เข้ามาจำหน่ายในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ทำให้ปริมาณไข่ไก่มีเพิ่มมากในท้องตลาด ในขณะที่เดียวกันปริมาณความต้องการบริโภคของลูกค้าที่ยังมีอยู่เท่าเดิม จึงส่งผลให้ปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำ เป็นสาเหตุให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่มีแนวคิดที่จะรวมตัวกัน เพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อแก้ปัญหาในส่วนนี้ แต่เป็นเพียงการพูดคุยกันเฉพาะกลุ่มไม่มีโครงสร้างองค์กรที่เป็นรูปธรรม ไม่มีการบริหารจัดการอย่างชัดเจน ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับของกลุ่มที่ชัดเจน รวมทั้งการเพิ่มเครือข่ายของจำนวนสมาชิก

ดังนั้น จากปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี การรวมกลุ่มของเกษตรกรดังกล่าวแต่ประการใด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.4 เพื่อศึกษาพยากรณ์ปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.5 เพื่อศึกษาพยากรณ์ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย สังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

H_1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ได้แก่ ขนาดของธุรกิจ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ และเงินลงทุน ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน

H₂ ปัจจัยภายในของธุรกิจ ได้แก่ ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

H₃ ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

H₄ ปัจจัยภายในของธุรกิจ ได้แก่ ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต ส่งผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

H₅ ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งหมด 120 คน ข้อมูลวันที่ 20 มกราคม 2554 (ปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี, 2554) การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมดโดย บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540) ; สำเร็จ จันทรสวรรณ (2545) กล่าวไว้ว่า แม้จะเป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ เพราะว่าถึงแม้เก็บข้อมูลมาเพียงบางส่วนหรือเก็บทั้งหมด ทุกคนเป็นเพียงกลุ่มตัวอย่างหนึ่งเท่านั้น หากยังมีประชากรกลุ่มอื่นๆ อีกที่มีลักษณะเดียวกันนี้ แต่สามารถเลือกศึกษาเพียงประชากรกลุ่มนี้กลุ่มเดียวได้

1.4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ

1) คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

- ขนาดธุรกิจ
- จำนวนพนักงาน
- ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ
- จำนวนเงินลงทุน

2) ปัจจัยภายในของธุรกิจ

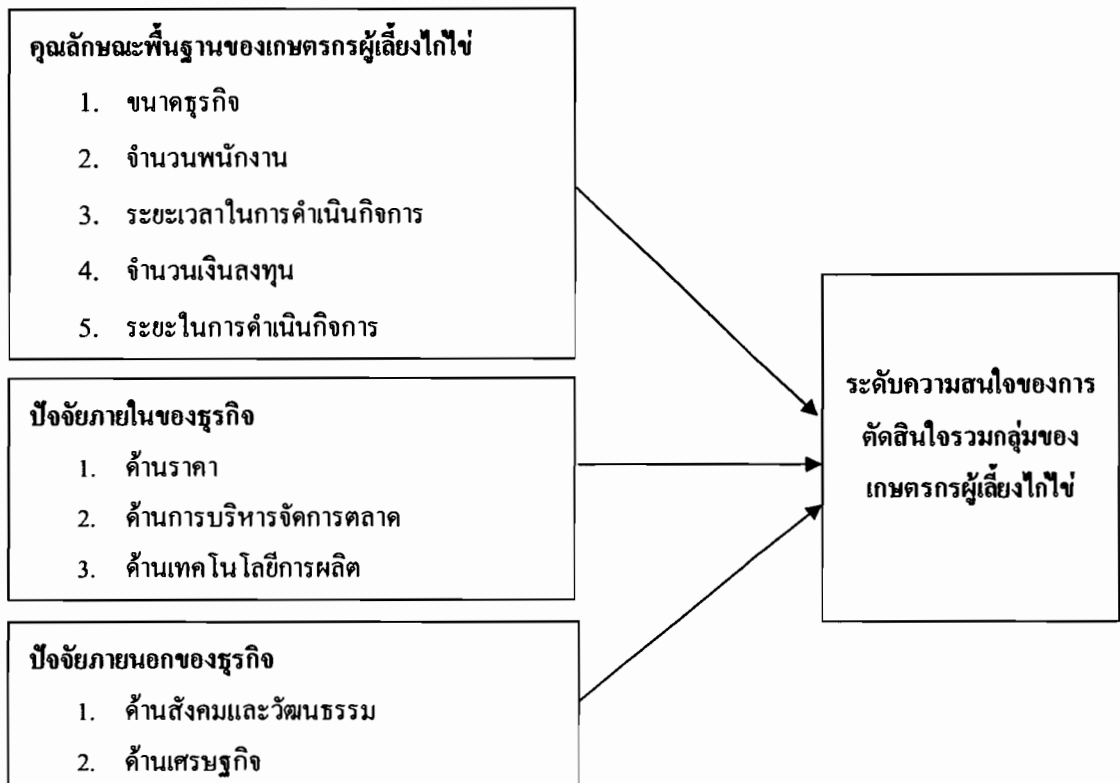
- ด้านราคา
- ด้านการบริหารจัดการตลาด

- ด้านเทคโนโลยีการผลิต
- 3) ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ
 - ด้านสังคมและวัฒนธรรม
 - ด้านเศรษฐกิจ

1.4.2.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.5 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อันจะนำไปสู่กระบวนการพัฒนาระบบการผลิตและการตลาดที่ดีขึ้นต่อไปในอนาคต ซึ่งประกอบไปด้วยคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกของธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยนำมาสร้างเป็นกรอบการศึกษาดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิด

1.6 ความหมายหรือนิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 กลุ่มของเกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี ที่มาร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการดำเนินธุรกิจเลี้ยงไก่ไข่

1.6.2 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ หมายถึง คุณลักษณะโดยทั่วไปของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย ขนาดธุรกิจ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ และเงินลงทุน

1.6.3 ปัจจัยภายในของธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่สามารถควบคุมได้ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต

1.6.4 ด้านราคา หมายถึง ความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาของราคาไข่ไก่ในท้องตลาดที่มีความผันผวนสูงในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

1.6.5 ด้านการบริหารจัดการตลาด หมายถึง การนำเทคนิคการบริหารจัดการด้านการตลาดสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการดำเนินธุรกิจของเกษตรกร

1.6.6 ด้านเทคโนโลยีการผลิต หมายถึง การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในระบบผลิตไข่ไก่ให้มีประสิทธิภาพการผลิตไข่ไก่และลดปัญหาด้านแรงงานของเกษตรกร

1.6.7 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ไม่สามารถควบคุมได้ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายนอกและมีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ

1.6.8 ด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ความต้องการพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และต้องการยอมรับในการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.6.9 ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพของธุรกิจไข่ไก่ในวงกว้างที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไข่ไก่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.6.10 ความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม หมายถึง กระบวนการในการคัดเลือกแนวทางที่เห็นว่าเหมาะสมในการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.7.1 สามารถนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการจัดตั้งกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.7.2 สามารถนำผลที่ได้มาใช้กำหนดทิศทาง การวางแผนการบริหารจัดการฟาร์มใน การแข่งขันกับคู่แข่ง ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

1.7.3 สามารถนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในอาชีพ การเกษตรอื่นได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งแบ่งหัวข้อได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจรวมกลุ่ม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มและปัจจัยที่มีผลต่อการรวมกลุ่ม
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจรวมกลุ่ม

2.1.1 ความหมายของการตัดสินใจ

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2540) กล่าวว่า การตัดสินใจหรือการวินิจฉัยสั่งการ หมายถึง การเลือกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ หรือการเลือกทางดำเนินการที่เห็นว่าดีที่สุดทางใดทางหนึ่ง จากทางเลือกหลายๆ ทาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการหรือการวินิจฉัยสั่งการ คือ การตั้งใจ ไตร่ตรองและตัดสินใจเลือกทางดำเนินงานที่เห็นว่าดีที่สุดทางใดทางหนึ่งจากหลายๆ ทางเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2547) กล่าวว่า การตัดสินใจทางการจัดการ หมายถึง การที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทำการเลือกทางเลือกใดจากหลายทางเลือกเพื่อให้แผนการบรรลุวัตถุประสงค์

Herbert, A. (1960; 2547 : อ้างอิงจาก วิเชียร วิทย์อุดม) การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ การหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การหาหนทางเลือกที่พอเป็นไปได้ และการเลือกทางเลือกจากทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพานี สฤษฏ์วานิช (2552) กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการของการเลือกจากหลายๆ ทางเลือกที่มีอยู่ ณ วินาที เวลานั้น เพื่อให้ได้ผลลัพธ์อย่างที่ต้องการหรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง การตัดสินใจจึงเกี่ยวข้องกับมิติของเวลาเพราะเป็นการตัดสินใจ ณ ขณะนี้ เวลานั้น ซึ่งจะส่งผลถึงอนาคต และการตัดสินใจจะเกี่ยวข้องกับมิติของทางเลือกด้วยเสมอ เพราะถ้าเราไม่มีทางเลือกเราก็ไม่ต้องเลือกเราก็ไม่ต้องตัดสินใจ ดังนั้น เมื่อต้องตัดสินใจจะต้องมีทางเลือกเสมอ

บรรยงค์ โตจินดา (2548) กล่าวว่า การวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาพิจารณาตัดสินใจและสั่งการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การวินิจฉัยสั่งการ หรือการตัดสินใจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะการวินิจฉัยสั่งการจะเป็นการเลือกทางเลือกดำเนินการที่ดีที่สุดในบรรดาทางเลือกหลายๆ ทาง

สมคิด บางโม (2552) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือก ทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจ ที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่ยากสลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจฉัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติ โดยวิธีใดจึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด และบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรนั้น

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นซึ่งมีหลายแนวทางในการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ หรือใช้ในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากโครงสร้างกลุ่ม พฤติกรรมของบุคคลและกลุ่ม เช่นเดียวกับกับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีความพยายามในการที่จะหาแนวทางในการรวมกลุ่ม

2.1.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นการนำแนวความคิดที่มีเหตุผลที่ผู้บริหารใช้ในการเลือก ทางเลือก ที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามวิธีการตัดสินใจ และทฤษฎีการตัดสินใจตามบุคคลที่ตัดสินใจ (วรพจน์ บุษราคัมวดี, 2548) ดังนี้

2.1.2.1 ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามวิธีการตัดสินใจ

เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ แบ่งออกเป็น 3 วิธี ดังนี้

- 1) ทฤษฎีการตัดสินใจโดยการคาดการณ์ มีการใช้เทคนิคการคาดการณ์ และการพยากรณ์ เข้ามาประกอบการตัดสินใจ เช่น การพยากรณ์โดยใช้แนวโน้ม เป็นต้น
- 2) ทฤษฎีการตัดสินใจโดยการพรรณนา เป็นการใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องมีการพิสูจน์และเห็นจริงจึงจะดำเนินการตัดสินใจได้ บางครั้งเรียกการตัดสินใจแบบนี้ว่า การตัดสินใจทางวิทยาศาสตร์
- 3) ทฤษฎีการตัดสินใจโดยกำหนดความ เป็นทฤษฎีที่คำนึงถึงว่าแนวทางการตัดสินใจ ควรจะเป็นหรือน่าจะเป็นอย่างไรจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการตัดสินใจได้

2.1.2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจจำแนกตามบุคคลที่ตัดสินใจ

สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การตัดสินใจโดยคนเดียว เป็นการตัดสินใจโดยคนๆ เดียวจะทำให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในการตัดสินใจมักจะใช้ธุรกิจขนาดย่อมที่มีผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ และเป็นผู้ที่ใกล้ชิดปัญหาและทราบข้อมูลได้ดีกว่า

2) การตัดสินใจโดยกลุ่ม เป็นการตัดสินใจที่ยืดที่ทีมงานและคณะกรรมการเป็นผู้ร่วมตัดสินใจเป็นการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เมื่อใดก็ตามที่ต้องการความร่วมมือผู้บริหาร จึงควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้น การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจึงจำเป็นสำหรับองค์กรในอนาคต

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจโดยจำแนกตามวิธีการหรือจำแนกตามบุคคล เพื่อพิจารณาปัญหาเป็นสำคัญและสามารถแก้ไขปัญหาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

2.1.3 ประเภทของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆ ทางเลือกที่ได้ พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ในขณะที่ การตัดสินใจจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับหน้าที่การบริหารหรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเพื่อการวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจ

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้บริหารที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกภายใต้สถานการณ์ต่างๆ นั้น อาจต้องตัดสินใจในลักษณะที่แตกต่างกัน หรือภายใต้สถานการณ์ที่ต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและเหตุการณ์ในอนาคต สำหรับการแบ่งประเภทของการตัดสินใจนั้น จึงขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งผู้ตัดสินใจยังไม่ทราบถึงความแน่นอนของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นและสถานการณ์ทั้งหมดนั้น มีเพียงสถานการณ์เดียวเท่านั้นที่จะเกิดขึ้น นอกนั้นอาจเป็นเพียงสถานการณ์ที่มีโอกาสเป็นไปได้ แต่ไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็ได้ในส่วนที่พิจารณาเหมือนกัน ได้แก่

2.1.3.1 กระบวนการการตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงข้อมูลที่เกิดขึ้น จากนั้นผู้บริหารจึงทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุด สำหรับกระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วยขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล การออกแบบการตัดสินใจรวมทั้ง การตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด

ดังนั้น ในการวิเคราะห์และพิจารณาจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และผ่านกระบวนการตัดสินใจนั่นเอง

2.1.3.2 การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก การตัดสินใจเป็นความพยายามในการสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกฝนในการสร้างทางเลือกที่หลากหลายและมีความสร้างสรรค์อีกด้วย การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นการตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าเป็นการตัดสินใจที่แตกต่างออกไปจากสถานการณ์ปกติที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างการตัดสินใจไว้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องค้นหาแนวทางการตัดสินใจเพื่อให้ได้แนวทางที่ดีที่สุด

2.1.3.3 การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์กร ผู้บริหารในแต่ละระดับจะมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริหารระดับสูงจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารระดับกลางจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับปฏิบัติจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินงานให้สำเร็จตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรเป็นการตัดสินใจในงานประจำ โดยทั่วไปเป็นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนทราบและถือปฏิบัติ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าในองค์กร

2.1.3.4 การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลากร การตัดสินใจจะมีผลกระทบต่อบุคคล กลุ่ม และทั้งองค์กร ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจและมีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่ม และองค์กรที่ดีจึงจะทำให้การตัดสินใจประสบความสำเร็จได้ สำหรับการตัดสินใจที่มีลักษณะสร้างสรรค์ที่เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งสำคัญและเป็นการตัดสินใจโดยคนๆ เดียว ส่วนการตัดสินใจโดยกลุ่มเป็นการตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อนที่ไม่สามารถตัดสินใจโดยคนๆ เดียวได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการตัดสินใจโดยกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ประเภทของการตัดสินใจ ซึ่งสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1) การตัดสินใจแบบโครงสร้าง (Structure) หรือเรียกว่า แบบกำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำ จึงมีมาตรฐานในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาอยู่แล้ว โดยวิธีการในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดจะถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น การหาระดับสินค้าคงคลังที่เหมาะสมหรือการเลือกกลยุทธ์ในการลงทุนที่เหมาะสม

ที่สุด เมื่อมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดหรือเพื่อให้เกิดกำไรสูงสุด การตัดสินใจแบบโครงสร้างนี้ จึงมักใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาการการจัดการ การวิจัยเพื่อการดำเนินงานเข้ามาใช้ เป็นต้น ตัวอย่างของการตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับสินค้าคงคลัง การวิเคราะห์งบประมาณ การตัดสินใจด้านการลงทุน ระบบการจัดส่ง เป็นต้น

2) การตัดสินใจแบบไม่เป็นโครงสร้าง (Unstructure) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่มีรูปแบบไม่ชัดเจนหรือมีความซับซ้อน จึงไม่มีแนวทางในการแก้ปัญหาแน่นอน เป็นปัญหาที่ไม่มีการระบุวิธีแก้ไว้อย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง การตัดสินใจกับปัญหาลักษณะนี้ จะไม่มีเครื่องมือ

3) การตัดสินใจแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure) เป็นการตัดสินใจแบบผสมระหว่างโครงสร้างและไม่เป็นโครงสร้าง ปัญหาแบบกึ่งโครงสร้างนี้จะใช้วิธีแก้ปัญหาแบบมาตรฐานและการพิจารณาโดยมนุษย์ร่วมเข้าไว้ด้วยกัน คือ มีลักษณะเป็นกึ่งโครงสร้าง แต่มีความซับซ้อนมากขึ้น ขั้นตอนจึงไม่ชัดเจนว่าจะมีขั้นตอนอย่างไร ปัญหาบางส่วนเขียนเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ แต่ปัญหาบางส่วนไม่สามารถเขียนออกมาในรูปของแบบจำลองได้ เช่น การทำสัญญาทางการค้า การกำหนดงบประมาณทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2.1.4 ขั้นตอนในการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่เป็นกระบวนการ (Process) และต้องมีการพิจารณา ข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบ จากนั้น จึงทำการกำหนดทางเลือกและเลือกทางที่ดีที่สุดขึ้นมา และนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป ซึ่งแนวความคิดของนักวิชาการได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจไว้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน โดยทั่วไปกระบวนการตัดสินใจจะมีความแตกต่างกันในด้านการจัดกลุ่มของแต่ละขั้นตอน ทั้งนี้ ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร (2547) ได้แบ่งกระบวนการตัดสินใจและได้จัดกลุ่มสำหรับกระบวนการในการตัดสินใจไว้ ดังนี้

2.1.4.1 การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา สำหรับขั้นตอนแรกของการตัดสินใจ จะเป็นการกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาให้เกิดความชัดเจนก่อน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับองค์กรบางครั้งยากต่อการระบุว่ามีสาเหตุใด เช่น องค์กรประสบปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อระบุและกำหนดปัญหาให้ชัดเจนว่าเกิดจากสาเหตุอะไร โดยทั่วไปการแบ่งประเภทของปัญหา ได้แก่ ปัญหาที่เป็นมาตั้งแต่อดีตและมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ปัญหาที่ทราบล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นและควรเตรียมการป้องกันหรือปัญหาเฉพาะด้านเป็นปัญหาที่เกิดจากสาเหตุเดียว และสามารถแก้ไขสำเร็จได้ง่าย เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจึงเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

2.1.4.2 การกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา เมื่อผู้บริหารสามารถกำหนดปัญหาได้ชัดเจนแล้ว โดยจะต้องมีการถ่วงน้ำหนักข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งหมด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรเพื่อค้นหาปัจจัยต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของปัญหาที่มีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกนำมากำหนดเป็นทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหา ทางเลือกที่กำหนดในขั้นตอนนี้อาจมีหลายทางเลือก เช่น ทางเลือกในการแก้ปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอาจเกิดขึ้นได้ ตั้งแต่การปรับวิธีการทำงานของฝ่ายผลิต การฝึกอบรมทีมงานเพื่อเพิ่มทักษะการผลิต การปรับปรุงการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2.1.4.3 การประเมินผลทางเลือกต่างๆ ที่ได้กำหนด หลังจากวิเคราะห์ปัญหา ทำการกำหนดทางเลือกต่างๆ ที่จะใช้แก้ปัญหา จากนั้นจึงทำการประเมินผลทางเลือกต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางการนำปัญหาไปสู่การแก้ไข ในขั้นตอนนี้ผู้ตัดสินใจจะวิเคราะห์และประเมินว่าทางเลือกใดสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีที่สุด ทางเลือกใดควรจะดำเนินการก่อนและหลังมีการใช้กระบวนการ ชั่งน้ำหนักเพื่อพิจารณาถึงผลดีและผลเสียในแต่ละทางเลือกด้วย นอกจากนี้ จะต้องพิจารณาด้วยการตัดสินใจในทางเลือกหนึ่ง ย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่นๆ ตามมาได้ ดังนั้น ควรวิเคราะห์และประเมินทางเลือกอย่างรอบคอบ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นการพิจารณาปัญหาจากภายในองค์กรมากกว่าภายนอก เช่น บุคลากร อุปกรณ์ขาดแคลน แนวทางแก้ไขสามารถทำได้โดยการเพิ่มบุคลากร การจัดซื้ออุปกรณ์เพิ่ม เป็นต้น

2.1.4.4 การตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุด เป็นการนำเอาทางเลือกต่างๆ มาเปรียบเทียบว่าทางเลือกใดจะเหมาะสมและเป็นไปได้มากกว่ากัน เช่น องค์กรมีเงินทุนไม่เพียงพอ อาจใช้ทางเลือกที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ การกู้ยืมจากภายนอก การนำเงินกำไรสะสมมาใช้ เป็นต้น

2.1.4.5 ดำเนินการตามทางเลือกที่ตัดสินใจ เป็นการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดและมีความเหมาะสมมากที่สุด จากนั้น จึงนำผลการตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติและประเมินผลต่อไป

2.1.4.6 ประเมินผลที่เกิดจากทางเลือกนั้นๆ การประเมินผล เป็นการพิจารณาคุณค่าของผลงานและความแตกต่างระหว่างผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์และมาตรฐานที่ได้เลือกจากทางเลือกที่ตัดสินใจ ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องทำการเปรียบเทียบผลงานกับเกณฑ์และมาตรฐานก่อนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และความแตกต่างนั้นมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่มากน้อยเพียงใด โดยตีค่าของความแตกต่างนั้นจากผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นว่าเป็นผลดีหรือผลเสียต่อองค์กรอย่างไร

2.1.5 ตัวแบบการตัดสินใจทางการบริหาร

นักวิชาการได้ทำการกำหนดตัวแบบการตัดสินใจไว้แตกต่างกันตามพื้นฐานของการตัดสินใจในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น ความต้องการที่จะได้รับประโยชน์สูงสุด ความ

พึงพอใจสูงสุด ค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด การตัดสินใจที่ไม่เคยเผชิญมาก่อน การตัดสินใจที่มีความไม่แน่นอนเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือการตัดสินใจเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นต้น

สำหรับตัวแบบของการตัดสินใจทางการบริหารนั้น ปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท ที่สำคัญ โดย วรพจน์ บุษราคมวดี (2548) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

2.1.5.1 ตัวแบบการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล

ปัจจัยสำคัญของการตัดสินใจของผู้บริหาร ควรใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจ ซึ่งในบางสถานการณ์ที่ต้องทำการตัดสินใจอาจมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น เนื่องจากผู้ทำการตัดสินใจขาดข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน นอกจากนี้ ความรอบคอบและความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ยังมีความสำคัญที่ผู้ทำการตัดสินใจต้องการอีกด้วย นั่นคือ ถ้าหากผู้บริหารไม่ตัดสินใจโดยใช้เหตุผลแล้วผลการตัดสินใจยากที่จะประสบผลสำเร็จลงได้ สำหรับตัวแบบการตัดสินใจโดยหลักเหตุผล ดังนี้

1) ตัวแบบเศรษฐศาสตร์ เป็นตัวแบบการตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานของผลตอบแทนสูงสุด เช่น เกิดใช้ค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเพื่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด ซึ่งแนวคิดการตัดสินใจดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ นั่นคือ เมื่อใดที่ค่าใช้จ่ายลดลงแต่ผลลัพธ์ยังคงเท่าเดิม หรือรายได้มากกว่ารายจ่ายจะมีผลทำให้เกิดกำไรสูงสุดด้วย

2) ตัวแบบวิทยาศาสตร์ สำหรับตัวแบบการตัดสินใจโดยใช้ตัวแบบทางวิทยาศาสตร์ เป็นแนวคิดที่เน้นหลักเหตุผลโดยใช้หลักการทางคณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องโดยพยายามแสวงหาแนวทางสู่ความสำเร็จโดยวิธีที่ดีที่สุดจะทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่าย รวมทั้งมีการนำศาสตร์ในเชิงปริมาณหรือแบบทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับปัจจัยเชิงปริมาณมาใช้ในการตัดสินใจ เช่น ความน่าจะเป็นจะทำให้การตัดสินใจมีเหตุผลมากขึ้น トラบใดที่โอกาสของผลดีมีมากกว่าผลเสีย ควรที่จะตัดสินใจลงทุนหรือดำเนินการในด้านนั้นๆ

การตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล มีลักษณะที่สำคัญ คือ ที่เป็นการตัดสินใจที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้ โดยปัญหาต่างๆ ต้องมีการถูกคาดคะเนและกำหนดแนวทางการแก้ไขไว้แล้ว ซึ่งเป็นการตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของความแน่นอนในทุกๆ ทางเลือก โดยถูกกำหนดให้เป็นผลลัพธ์ที่แน่นอน สำหรับเกณฑ์ในการตัดสินใจในทางเลือกใดนั้น ผู้บริหารอาจจะยึดหลักทางเลือกต่างๆ เช่น การให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุด เป็นต้น ในการตัดสินใจดังกล่าว อาจเป็นแนวคิดของการใช้เหตุผลหรือค่านิยมในการประเมินผลทางเลือก ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่มุ่งไปสู่ผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร

2.1.5.2 ตัวแบบการตัดสินใจโดยความพึงพอใจ

ตัวแบบการตัดสินใจโดยความพึงพอใจ เป็นตัวแบบที่มุ่งในการลดข้อจำกัดของตัวแบบในการตัดสินใจ โดยหลักเหตุผลที่ว่ามนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผล คำนึงถึงประโยชน์สูงสุด กำไรสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นต้น แต่ความเป็นจริงแล้วบางสถานการณ์ผู้บริหารได้ตัดสินใจโดยที่ไม่ก่อให้เกิดกำไรสูงสุด แต่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรผู้บริหารที่ประสบ ปัญหาอาจมีความจำเป็นในการลดค่าใช้จ่าย จึงพยายามแสวงหาแนวทางในการลดต้นทุนโดยเฉพาะ การลดบุคลากรที่ไม่จำเป็นออกไป ซึ่งอาจจะส่งผลเสียทันที คือ เกิดคนว่างงานเป็นปัญหาของสังคม สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) การตัดสินใจเป็นเรื่องของการคาดการณ์ในสิ่งที่จะกระทำหรือเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งแม้แต่ผู้ตัดสินใจจะยึดหลักเหตุผลและข้อเท็จจริงมากเพียงใดก็ตาม แต่อาจเกิดความผิดพลาดได้ รวมทั้งจากสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือการตัดสินใจไปกระทบผลประโยชน์ของผู้อื่น ดังนั้น จึงต้องมีการทบทวนและทำการตัดสินใจใหม่ อย่่างไรก็ตามการตัดสินใจควรมีการดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่นและมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยกระบวนการดังกล่าว ขึ้นอยู่กับความสมดุลระหว่างผู้ตัดสินใจและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจนั้น

2) การตัดสินใจและการบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นการดำเนินการ เพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพอันดีภายในองค์กรให้เกิดขึ้นระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อเป็นการฝึกกำลังของทุกฝ่ายเพื่อสร้างกลยุทธ์เหนือคู่แข่งกันได้

3) การบริหารที่ดี ควรใช้หลักเหตุผลมากที่สุด แต่การตัดสินใจไม่อาจใช้หลักเหตุผลได้ในทุกกรณี เพราะมีทางเลือกจำนวนมากที่คาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นได้ยาก ส่วนเหตุการณ์ในอนาคตที่เป็นเรื่องที่ไม่แน่นอนและไม่อาจใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจได้อย่างสมบูรณ์ ผู้บริหารจะต้องใช้การตัดสินใจโดยความพึงพอใจแทนการใช้หลักและเหตุผล

4) ผู้บริหารควรจัดโครงสร้างองค์กร เพื่อให้พนักงานได้ทราบถึงสภาวะแวดล้อมจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ขององค์กรอย่างชัดเจน จะทำให้ทุกคนมั่นใจได้ว่า ผู้บริหารมีการตัดสินใจโดยยึดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และข้อมูลขององค์กรเป็นพื้นฐานประกอบการตัดสินใจ

2.1.5.3 ตัวแบบการตัดสินใจโดยส่วนเพิ่ม

ตัวแบบการตัดสินใจแบบส่วนเพิ่ม เป็นตัวแบบที่มีแนวคิดที่ว่า การเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กร โดยทั่วไป พบว่า การตัดสินใจของบุคคลมักมีลักษณะอนุรักษ์นิยม การตัดสินใจในแต่ละ

ครั้งมักอาศัยการตัดสินใจครั้งก่อนเป็นหลักในการพิจารณาตัดสินใจครั้งใหม่ แต่อาจมีการปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อย เนื่องจากความไม่แน่นอนในอนาคตและข้อจำกัดด้านความสามารถของผู้ตัดสินใจที่จะศึกษา และรวบรวมข่าวสารข้อมูลใหม่ๆ ทั้งหมดได้ ในการตัดสินใจด้วยเหตุนี้ ทางเลือกของการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงที่น้อยที่สุดและประหยัดที่สุด คือ การตัดสินใจโดยใช้หลักฐานของครั้งก่อนเป็นสำคัญ สำหรับลักษณะของการตัดสินใจโดยส่วนเพิ่ม ดังนี้

1) ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ ตัวแบบการตัดสินใจนี้ จะไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ขึ้นก่อน การกำหนดวัตถุประสงค์และทางเลือกจะเป็นกิจกรรมที่ดำเนินไปพร้อมๆ กับการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติที่จะเกิดขึ้น เมื่อได้มีการพิจารณาถึงทางเลือกและผลที่คาดว่าจะได้รับแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่ถูกนำมาพิจารณามีความสลับซับซ้อนมากเท่าใด องค์กรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้แนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมต่อไป

2) เป็นทางเลือกมากกว่าทฤษฎี เนื่องจากการนำความรู้ที่เกี่ยวข้องมาแก้ไขปัญหาลเฉพาะด้าน ต่อเมื่อมีปัญหามีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจตัดสินใจขึ้นถ้ามีการเปรียบเทียบทางเลือกหรือแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ในเชิงทฤษฎีตัวแบบการตัดสินใจโดยส่วนเพิ่ม โดยส่วนเพิ่มต้องอาศัยพื้นฐานของการปฏิบัติที่มีการปฏิบัติจริง และเคยปฏิบัติก่อนจึงเป็นหลักประกันถึงความมั่นใจได้ว่า จะไม่เกิดความผิดพลาดแน่นอนและไม่ต้องเสี่ยงต่อความล้มเหลว

ในการตัดสินใจโดยส่วนใหญ่เป็นการตัดสินใจโดยใช้ฐานเดิม หรือประสบการณ์เดิมเป็นสำคัญ เช่น ในการทำงานที่ทำบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญการเปลี่ยนแปลงที่ละเอียดที่ละน้อยคือ การตัดสินใจโดยส่วนเพิ่ม อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจบางครั้งอาจทำให้เกิดการสูญเสียไปโดยไม่จำเป็น กล่าวคือ ในกรณีจัดทำงบประมาณประจำปีมักจะใช้วิธีการงบประมาณแบบส่วนเพิ่ม เช่น ในแต่ละปีจะมีการเพิ่มงบประมาณขึ้นร้อยละ 5 ทั้งๆ ที่ในแต่ละปีจะมีการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงไม่ควรจะลดงบประมาณลงและไม่ควรเพิ่มงบประมาณขึ้นในทุกๆ ปี สำหรับองค์กรธุรกิจจะใช้วิธีการงบประมาณฐานศูนย์ที่ใช้วิธีการเริ่มคำนวณ งบประมาณใหม่ทั้งหมดในแต่ละปี ดังนั้น ความต้องการงบประมาณจะมากหรือน้อยจึงไม่ขึ้นอยู่กับปีที่ผ่านมา แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านลูกค้าและการแข่งขันเป็นสำคัญ

2.1.5.4 ตัวแบบการตัดสินใจโดยความไม่แน่นอน

ตัวแบบการตัดสินใจโดยความไม่แน่นอนหรือตัวแบบไม่มีโครงสร้างชัดเจน เป็นตัวแบบของการตัดสินใจที่กล่าวว่า ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในอนาคตที่มีภาวะไม่แน่นอนได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารจะต้องมีการสร้างแนวคิดที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขใหม่เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมได้ ผู้บริหาร

ต้องตัดสินใจในภาวะที่มีความสลับซับซ้อน มีความสามารถในการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นการตัดสินใจแบบไม่มีแผนงานไว้ล่วงหน้าสำหรับลักษณะของการตัดสินใจ บนความไม่แน่นอน เนื่องจากในปัจจุบันสภาวะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการบริหารงานจึงมุ่งไปสู่การปรับตัวให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี ลูกค้านักแข่งขัน เป็นต้น

นอกจากนี้สภาวะแวดล้อมจะมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ผู้บริหารจึงต้องใช้ความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาหรือวิกฤติการณ์ต่างๆ ให้ได้ และพร้อมที่จะรับสถานการณ์ต่างๆ อยู่เสมอ การแก้ปัญหามักจะยุ่งยากสลับซับซ้อน จำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ในลักษณะสหวิทยาการเข้ามาปฏิบัติ รวมทั้งต้องตระหนักถึงหลักของความไม่แน่นอน ดังนั้น การบริหารความไม่แน่นอน จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ผู้ทำการตัดสินใจนอกจากจะประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องกำหนดภารกิจ วิสัยทัศน์ นโยบาย และปรัชญาการบริหารให้สอดคล้องกับความสำเร็จในอนาคตอีกด้วย

2.1.5.5 ตัวแบบการตัดสินใจโดยนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารจะต้องมุ่งการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตัดสินใจเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากการเรียนรู้เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ในราคาที่เหมาะสม มีคุณภาพที่ดีกว่า ผลิตได้เร็วกว่าและลูกค้าพึงพอใจเป็นสำคัญ นั่นคือ ต้องเริ่มต้นที่ลูกค้าเป็นสำคัญ ซึ่งลูกค้าในอนาคต จะมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่าง ผลิตภัณฑ์เดิมๆ และถ้าสมัยก่อนสามารถสร้างความเชื่อถือและไม่ซื้อซ้ำ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความแตกต่าง หรือความแปลกใหม่ให้เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่มีคู่แข่งจำนวนมากเพิ่มขึ้นความจำเป็นที่จะต้องผลิตผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจึงมีมากขึ้น มิฉะนั้นองค์กรจะไม่สามารถก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้ ในการสร้างผลิตภัณฑ์นวัตกรรมและการเรียนรู้มีปัจจัยที่สำคัญ คือ แนวคิดนี้ต้องอยู่ในความคิดของผู้บริหารและบุคลากรตลอดเวลาโดยค้นหาวิธีการใหม่ๆ เกี่ยวกับกลยุทธ์และแนวทางการสร้างผลิตภัณฑ์ ผลจากการสร้างผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มได้ ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงต้องทำให้บุคลากรตระหนักว่าการสร้างนวัตกรรมใหม่ และการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่ทุกฝ่ายต้องรับผิดชอบร่วมกันและต้องสร้างความผูกพันในการปฏิบัติให้เกิดขึ้น

สำหรับการสร้างผลิตภัณฑ์นวัตกรรมมีกระบวนการที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องตัดสินใจ คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านผลิตภัณฑ์นวัตกรรมว่าใน 5-10 ปีข้างหน้าจะมีผลิตภัณฑ์อะไรที่แตกต่าง ไปจากเดิมและเหนือกว่าคู่แข่ง จากนั้น จึงทำการพัฒนากลยุทธ์และการออกแบบเทคโนโลยี มีการสะสมแนวคิดผลิตภัณฑ์นวัตกรรมให้มากขึ้น ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สามารถ

ตัดสินใจได้ว่าจะเลือกกลยุทธ์ในด้านความแตกต่าง กลยุทธ์ความเป็นผู้นำด้านต้นทุนที่ต่ำกว่ากลยุทธ์มุ่งเน้นเฉพาะตลาด เป็นต้น ในการกำหนดกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรม โดยการวิจัยและพัฒนาเพื่อสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าได้ การค้นหาวิธีที่มีผลการดำเนินงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุดในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเดียวกัน ให้พยายามทำความเข้าใจว่าองค์กรอื่นๆ มีวิธีการอย่างไรในการปฏิบัติงาน ได้รับผลการดำเนินงานที่ดีเลิศ และพยายามประสานความคิดหรือวิธีในการปฏิบัติขององค์กรอื่นๆ

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจรวมกลุ่มกันของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแข่งขันในตลาดอุตสาหกรรมไข่ไก่ที่มีผู้ประกอบการจากนอกพื้นที่ เข้ามาจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทำให้เกิดปัญหาการขาดเสถียรภาพทางด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิตโดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดปัญหาด้านแรงงาน ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ โดยการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดของเกษตรกร การเพิ่มอำนาจต่อรองกับภาครัฐและเอกชนในด้านปัจจัยการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

2.1.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

ประชุม รอดประเสริฐ (2535) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท

2.1.6.1 ปัจจัยภายใน หรือปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่เกษตรกรสามารถควบคุมหรือปรับเปลี่ยนให้เป็นไปตามความต้องการของธุรกิจได้ ประกอบด้วย

1) ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง ตัวสินค้าหรือบริการธุรกิจ ได้ผลิตขึ้นหรือจัดหามาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเป้าหมายเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานทางการตลาดเพราะการผลิตหรือการจัดหาผลิตภัณฑ์ได้ตรงความต้องการของตลาดเป้าหมายจะทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับแก่ตลาดหรือผู้บริโภคนำมาซึ่งการตอบสนองของผู้บริโภค โดยการซื้อสินค้าหรือบริการทำให้องค์การประสบความสำเร็จฉะนั้นนักการตลาดต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในด้าน การออกแบบการพัฒนาการจัดมาตรฐานการจัดกลุ่มผลิตภัณฑ์และการเพิ่มหรือลดสายผลิตภัณฑ์ให้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเป้าหมาย

2) ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของสินค้ามูลค่าจะต้องสอดคล้องกับอรรถประโยชน์ของผลิตภัณฑ์นั้นเป็นสำคัญเหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มตลาดเป้าหมายโดยพิจารณาอำนาจการซื้อพฤติกรรมการซื้อ

3) การกำหนดช่องทางในการจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง กิจกรรมในการทำให้สินค้าหรือบริการ เคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การสร้างประสิทธิภาพให้กับช่องทาง การจัดจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการคือ

- พ่อค้าคนกลาง (Middlemen) หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ในการนำสินค้าจากแหล่งผลิตไปสู่ผู้บริโภคในระดับต่างๆ ได้แก่ พ่อค้าขายปลีกพ่อค้าส่งนายหน้าตัวแทนจำหน่าย

- เครื่องมือในการกระจายสินค้า หมายถึง สิ่งที่จะช่วยทำให้สินค้าไปถึงมือผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วทั่วถึงและทันเวลาที่ต้องการ เช่น การขนส่งการจัดเก็บรักษาการตรวจนับสินค้า

4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง กิจกรรมในการติดต่อสื่อสารข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่กิจการนำเสนอแก่ตลาดเป้าหมายเพื่อให้ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้าที่นำเสนอว่าสินค้านั้นมีอะไรบ้างมีประโยชน์อย่างไรจำหน่ายที่ไหนราคาเท่าไร

2.1.6.2 ปัจจัยภายนอก

1) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่ชี้ถึงวิธีการจัดสรรการใช้ทรัพยากรขององค์กร ภายใต้สิ่งแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ประชากร ปัจจัยรายได้ประชาชาติ ระดับค่าจ้างและเงินเดือน อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

2) ปัจจัยทางด้านสังคม เป็นการอธิบายถึงโครงสร้างทางสังคมที่องค์กรจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง เช่น ระดับการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ วิถีชีวิต อายุ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นไปอย่างช้าๆ หรืออย่างรวดเร็ว ต่างมีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร

3) ปัจจัยทางด้านการเมือง และกฎหมาย การพิจารณาถึงรูปแบบการปกครองความมั่นคงของรัฐบาล และกฎหมายที่รัฐบาลออกบังคับใช้

4) ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ออกสู่ตลาด การพัฒนาระบบการทำงานใหม่

5) ปัญหาบางเรื่องที่ประสบอยู่หากมีข้อมูลพร้อม อาจจะตัดสินใจได้ง่าย คือ ทำไปในทางที่มีเหตุผล ในทางที่เชื่อว่าถูกต้อง แต่มีอยู่ไม่น้อยเรื่อง ซึ่งเป็นปัญหาที่ยากลำบาก ไม่มีหลักวิชา กฎเกณฑ์หรือเหตุผลที่จะช่วยให้ตัดสินใจได้ง่าย

ทฤษฎีการตัดสินใจของ Reeder (1971; อ้างอิงจาก สุคารา คิชฐากรณ์, 2535) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลและได้แสดงให้เห็นว่า การกระทำของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากการที่บุคคลมีความเชื่อหรือไม่เชื่อ (Belief or Disbelief) ในสิ่งนั้นๆ ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมทางสังคมของบุคคลทุกเรื่อง จึงเป็นผลมาจากการที่มีความเชื่อและไม่เชื่อ ดังกล่าว โดยเฉพาะพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น Reeder ได้เสนอความคิดและแนวทางการวินิจฉัยในพฤติกรรมโดยการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจและกระทำต่อพฤติกรรมทางสังคม ได้แบ่งปัจจัยออกเป็นประเภทต่างๆ ถึง 3 ประเภท คือ ปัจจัยดึง (Pull Factors) ปัจจัยผลัก (Push Factors) และปัจจัยความสามารถ (Able Factors) ดังนี้

2.1.6.3 ปัจจัยดึง (Pull Factors)

1) เป้าประสงค์ (Goals) ความมุ่งประสงค์ที่จะให้บรรลุและให้สัมฤทธิ์ จุดประสงค์ในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น ผู้กระทำจะมีกำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้า และผู้กระทำพยายามกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2) ความเชื่อ (Belief Orientation) ความเชื่อนั้นเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับรู้ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดหรือความรู้ ซึ่งความเชื่อเหล่านี้ จะมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคล และพฤติกรรมทางสังคมในกรณีที่บุคคลจะเลือกรูปแบบของพฤติกรรมบนพื้นฐานของความเชื่อที่ตนยึดมั่นอยู่ซึ่งความเชื่อนี้ พงนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า คือ การยอมรับข้อเสนอใดข้อเสนอหนึ่งว่าเป็นจริง ความเชื่อจะก่อให้เกิดภาวะทางจิตใจในบุคคล ซึ่งอาจเป็นพื้นฐานสำหรับการกระทำโดยสมัครใจของบุคคลนั้น แต่อย่างไรก็ตาม ความเชื่อนี้จะทำให้บุคคลได้กระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมก็เป็นได้

3) ค่านิยม (Value Standards) เป็นสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมนั้นเป็นความเชื่ออย่างหนึ่งมีลักษณะถาวร ค่านิยมของมนุษย์จะแสดงออกทางทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ในเกือบทุกรูปแบบ ค่านิยมมีผลต่อการตัดสินใจในกรณีที่ว่าการกระทำทางสังคมของบุคคลพยายามที่จะกระทำให้สอดคล้องกับค่านิยมที่ยึดถืออยู่

4) นิสัยและขนบธรรมเนียม (Habits and Customs) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณี และถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยการ

ที่สังคมไม่เห็นชอบด้วย ในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดของมนุษย์นั้น ส่วนหนึ่งมาจากแบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้ให้แล้ว

2.1.6.4 ปัจจัยผลักดัน (Push Factors)

1) ความคาดหวัง (Expectation) คือ ทำที่ของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นถือปฏิบัติและกระทำในสิ่งที่ตนต้องการ ดังนั้น ในการเลือกกระทำพฤติกรรม (Social Action) ส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับความคาดหวังและทำที่ของบุคคลอื่นด้วย (สมศรี กิจบรรจง, 2536)

2) ข้อผูกพัน (Commitments) คือ สิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาถูกผูกมัดที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ ข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกระทำของสังคมเพราะผู้กระทำตั้งใจที่จะกระทำสิ่งนั้นๆ เนื่องจากเขาเชื่อว่า เขามีข้อผูกพันที่จะต้องกระทำ

3) การบังคับ (Force) คือ ตัวช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจกระทำได้เร็วขึ้นเพราะขณะที่ผู้กระทำตั้งใจจะกระทำสิ่งต่างๆ นั้น อาจจะยังไม่แน่ใจว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้นดีหรือไม่ แต่เมื่อมีการบังคับจะส่งผลให้ตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นได้เร็วขึ้น

2.1.6.5 ปัจจัยความสามารถ (Able Factors)

1) โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นช่วยให้มีโอกาสเลือกกระทำ

2) ความสามารถ (Ability) คือ การที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตัวเองซึ่งก่อให้เกิดผลสำเร็จในเรื่องนั้นได้ การตระหนักถึงความสามารถนี้ จะนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม โดยทั่วไปแล้วการที่บุคคลกระทำพฤติกรรมใดๆ บุคคลจะพิจารณาความสามารถของตนเองเสียก่อน

3) การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากการกระทำนั้นๆ

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ คือ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความต้องการ ซึ่งมีความสำคัญเหนือการตอบสนองของแต่ละบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัย จึงจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (1) ปัจจัยภายใน เป็นลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งทุกขั้นตอนของการตัดสินใจถูกกระทบอย่างมากจากความจริงที่เกิดขึ้นในตัวของผู้เลี้ยงไก่ไข่ และ โลกรอบข้างจากทัศนคติที่เป็น

ลักษณะเฉพาะ (2) ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นปัจจัยนอกเหนือจากการควบคุมของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

2.1.7 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่ม

การบริหารงานในยุคปัจจุบัน การทำงานเป็นกลุ่ม จะทำให้มีประสิทธิภาพต่องานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การทำงานในลักษณะของการพึ่งพาตนเองปัจจุบัน จะทำให้การบริหารงานไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะประสิทธิภาพของการทำงานต้องอาศัยการทำงานเป็นกลุ่มที่ต่างฝ่ายต่างช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการทำงานและสามารถร่วมกันผ่านอุปสรรคที่อยู่รอบด้านไปได้ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงกลุ่มไว้ ดังเช่น สมเดช มุงเมือง (2548) กล่าวว่า กลุ่ม (Group) คือ การรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้น สมาชิกในกลุ่มจะต้องรับรู้เป้าหมายของกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่นๆ เพื่อสร้างความสำเร็จร่วมกัน และที่สำคัญกลุ่มที่ดีมีความสำคัญต่อองค์กรและสมาชิก กลุ่มจะช่วยให้ภารกิจขององค์กรประสบความสำเร็จ และสร้างพลังที่ทำงานให้มีคุณภาพสูง (High-Quality Workforce) กลุ่มจะต้องมีลักษณะพื้นฐานดังต่อไปนี้คือ

- (1) กลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องมีการรวมตัวกันอย่างน้อยตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- (2) ในกลุ่มจะต้องมีการติดต่อกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ถ้ากลุ่มนั้นมีขนาดใหญ่ ระบบปฏิสัมพันธ์จะผ่านข่ายงาน (Network) ภายในของกลุ่ม ซึ่งจะเป็นตัวช่วยในการเชื่อมโยง
- (3) กลุ่มจะต้องมีสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่ทำให้คนที่เข้าร่วมเกิดความพึงพอใจ หรือเกิดแรงจูงใจให้เข้าร่วมกลุ่มโดยปกติมักจะเป็นเรื่องจุดมุ่งหมายที่ตรงกันและร่วมกัน (Share Goals)
- (4) มีระบบพฤติกรรม (A Behavior System) ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะของกลุ่มที่สมาชิกจะต้องปฏิบัติตาม
- (5) มีปทัสถานของกลุ่ม (Group Norm) ซึ่งอาจเรียกว่า มาตรฐานเฉพาะที่กลุ่มกำหนดขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือควบคุมกำกับพฤติกรรมทางสังคมของกลุ่ม หรือใช้เป็นเครื่องรองรับความเป็นสมาชิกของกลุ่ม (Belongingness) ดังที่ ยูทซ์ คักค์เดซยนต์ (2522) ได้กล่าวถึง ปทัสถาน คือ เป็นแบบแผนที่ระบุว่าสถานการณ์เช่นใด บทบาทใด ควรประพฤติอย่างไร งดเว้นการประพฤติอย่างไร ซึ่งปทัสถาน คือ แบบแผนของพฤติกรรมที่ประกอบกันขึ้นเป็นบทบาทนั่นเอง การกระทำตามปทัสถาน จะเป็นกลไกที่สำคัญของการควบคุมของสังคม

(6) สมาชิกมีบทบาทในความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ (Stable Role Relationship)

(7) กลุ่มแต่ละกลุ่มมักจะมีกลุ่มย่อยภายใน (Inner Group หรือ Cliché) ไว้เป็นเครือข่ายในการผูกพันต่อกัน (Network of Attraction)

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่ม คือ การรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งกลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกคนอื่นๆ ภายในกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กลุ่มจะต้องมีปทัสถานที่สมาชิกภายในกลุ่มทุกๆ คนให้การยอมรับ และสมาชิกภายในกลุ่ม จะต้องช่วยกันตัดสินใจว่า สิ่งใดควรนำมาเป็นปทัสถานของกลุ่ม หรือปทัสถานไม่ได้ถูกกำหนดขึ้น โดยเสียงสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่ม อาจจะทำให้กลุ่มไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากสมาชิกภายในกลุ่มส่วนใหญ่ให้การยอมรับและปฏิบัติตาม กลุ่มจะมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ

2.1.7.1 พื้นฐานของการรวมกลุ่ม

นันทิยา หุตานูวัตร และณรงค์ หุตานูวัตร (2547) ได้กล่าวถึงหลักพื้นฐานของการรวมกลุ่ม ดังนี้

1) รวมคนจากความสนใจและความต้องการใกล้เคียงกัน

หลักประการแรกของการรวมกลุ่มหรือองค์กรชุมชน ควรก่อตั้งกลุ่มจากบุคคลที่มีความสนใจความต้องการ และจุดประสงค์เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน เพราะจะช่วยให้บุคคลง่ายขึ้นมีความเข้าใจตรงกันมากกว่าการรวมกลุ่มคนที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของกลุ่มจะต้องชัดเจนและแน่นอน ซึ่งจะทำให้ผู้สมัครเป็นสมาชิกได้รู้ว่าวัตถุประสงค์ของตนในการเข้าร่วมกับกลุ่มตรงกับวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือไม่

นอกจากการรวมกลุ่มจากคนที่มีความสนใจ และมีวัตถุประสงค์เดียวกันแล้ว ควรมีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกันด้วย เพราะความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตจะช่วยเอื้อให้เกิดการรวมกลุ่ม และการบริหารจัดการต่างๆ ได้ดี และถ้าเป็นไปได้ ควรมีบ้านเรือนในละแวกเดียวกันเพื่ออำนวยความสะดวกสื่อสารเพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ จะใช้วิธีการติดต่อสื่อสารแบบบอกเล่า (ปากต่อปาก) มากกว่าวิธีอื่นๆ

2) การรวมกลุ่มต้องเป็นประโยชน์ร่วมกัน

การรวมกลุ่มต้องทำให้เกิดประโยชน์ทางใดทางหนึ่งแก่เกษตรกร หากไม่เกิดประโยชน์หรือเกิดประโยชน์ไม่มากเท่าที่ควร การรวมกลุ่มนั้นอาจเกิดขึ้นแค่ชั่วคราว ไม่นานนักจะสลายตัวกันไป ลักษณะการสลายตัวเนื่องจากไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควรนี้แตกต่างจากการรวมกลุ่มแบบชั่วคราว (Ad Hoc Group) ซึ่งการรวมกลุ่มแบบชั่วคราวนี้จะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อ

วัตถุประสงค์หนึ่ง เมื่อทำกิจกรรมสำเร็จวัตถุประสงค์แล้ว จะสลายตัวกันไปในช่วงเวลาไม่นานนัก การรวมกลุ่มแบบชั่วคราวนั้นมิปรากฏอยู่ทั่วไป เช่น การรวมกลุ่มจัดงานประเพณีงานบุญเป็นครั้งคราว เป็นต้น

การรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและชุมชนนั้น ต้องเป็นการรวมกลุ่มที่ระยะยาวและมีความต่อเนื่อง การรวมกลุ่มลักษณะนี้ จึงต้องเกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมเท่าที่ควร จึงจะทำให้กลุ่มมีความต่อเนื่องและดำรงอยู่ในระยะยาว อันจะทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีได้

นอกจากการรวมกลุ่มที่เป็นประโยชน์แล้ว ประเด็นการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรมเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก หากการรวมกลุ่มเอื้อประโยชน์ส่วนใหญ่ให้กับคนบางส่วนในขณะที่คนส่วนใหญ่ในกลุ่มได้รับประโยชน์แค่น้อย จะเกิดปัญหาขึ้นได้ ความยั่งยืนของกลุ่มจะลดลง ดังนั้น การรวมกลุ่มต้องมุ่งให้ทุกคนได้รับประโยชน์จากกลุ่มที่ไม่สามารถกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมกัน กลไกดังกล่าวนี้ อาจเป็นไปได้ใน 3 ลักษณะ คือ

- การวางระเบียบเกี่ยวกับผลประโยชน์หรืออำนาจการจัดสรรผลประโยชน์ เช่น การจำกัดจำนวนการถือหุ้นของสมาชิก การกำหนดวาระและสมัยของการเป็นประธานของกลุ่ม (ในกรณีที่ประธานกลุ่มได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนหรือเบี้ยเลี้ยง) เป็นต้น
- การถือหลักการจัดสรรผลประโยชน์ตามความสามารถ เช่น ผู้นำจะได้รับค่าตอบแทน เมื่อสามารถจัดการหรือบริหารกิจกรรมของกลุ่มได้บรรลุผล เป็นต้น
- การแบ่งปันผลประโยชน์เข้าสู่ส่วนกลางของกลุ่มเพื่อจัดสรรเป็นสวัสดิการของสมาชิกทั่วไป เช่น การจัดสรรผลกำไรเป็นกองทุนรักษาพยาบาล กองทุนฌาปนกิจศพ กองทุนการศึกษาของบุตรหลาน เป็นต้น

3) การเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

การรวมกลุ่มควรต้องยึดถือการพัฒนาคนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ซึ่งหลักการนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 ที่ระบุ “มุ่งเน้นการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทยโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม” (สำนักงานคณะกรรมการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545) ดังนั้น หลักการยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา จึงเป็นกุญแจสำคัญของการพัฒนากลุ่มเกษตรกร

การพัฒนาในที่นี้ หมายถึง การพัฒนาให้เกษตรกรเข้าใจปัญหาสาเหตุของปัญหาสถานการณ์และสภาพแวดล้อม สามารถกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และ

การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จ ในกระบวนการนี้ จะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของการแก้ไขปัญหาของครอบครัวและชุมชน ตลอดจนรวมถึงการพัฒนาศักยภาพของการคิดริเริ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประการสำคัญ การพัฒนาคนต้องมุ่งการพัฒนาคนทั้งคุณธรรมและความรู้หรือความสามารถส่วนบุคคล ทั้งนี้ ความรู้นั้นๆ ควรเป็นความรู้ที่ตอบสนองความต้องการของเขาสามารถนำไปปรับใช้ได้ในงานและช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ดี ส่วนคุณธรรมควรเป็นการตระหนักถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์

การเป็นผู้นำเป็นเรื่องหนึ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในกลุ่ม โดยต้องสร้างผู้นำให้มีจำนวนมากขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น และต้องส่งเสริมความต่อเนื่องของผู้นำรุ่นใหม่ หรือมีกระบวนการเสริมสร้างผู้นำรุ่นใหม่ ทั้งนี้ ผู้นำต้องมาจากการเลือกตั้งและความยินยอมของสมาชิก และยิ่งไปกว่านั้น กลุ่มจะต้องมีการพัฒนาสมาชิกโดยมุ่งพัฒนาทั้งคุณภาพและจำนวน กลุ่มที่มีสมาชิกมีคุณภาพจะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มที่มีเพียงผู้นำที่มีความสามารถแต่หากขาดการพัฒนาคุณภาพสมาชิก ในที่สุดกลุ่มจะมีเพียงผู้นำที่มีเพียงผู้นำจำนวนน้อยที่บริหารกลุ่ม หากกลุ่มผู้นำมีความขัดแย้งหรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งจะทำให้กลุ่มล้มได้ง่าย เนื่องจากกลุ่มไม่มีสมาชิกเป็นรากฐานที่แข็งแรง ส่วนจำนวนของสมาชิกล้วนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงประโยชน์ที่จะมอบให้แก่คนในชุมชนจำนวนมาก มิใช่เป็นเพียงจำนวนน้อยของชุมชน แต่จำนวนอาจจะไม่ใช่เรื่องสำคัญมาก เพราะการขยายจำนวนสมาชิกต้องคำนึงถึงธรรมชาติของกิจกรรมของกลุ่มด้วย หากการขยายจำนวนสมาชิกทำให้เกิดผลเสียต่อกลุ่มอาจมีความจำเป็นที่ต้องจำกัดจำนวนของสมาชิกไว้ให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมของกลุ่ม

4) ยึดหลักการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เกษตรกรเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่การเริ่มต้นค้นหาปัญหา การวินิจฉัยสาเหตุ หาทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจดำเนินการแก้ไขปัญหาคด้วยตัวเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้น (พัชณี นาถประชา และอเล็กซานดรา สตีเฟ่น, 2536) ดังนี้

- เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในระดับการให้ เช่น แรงงาน เงิน หรือสิ่งของ เป็นต้น
- เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในระดับการทำงานร่วมกัน
- เกษตรกรมีส่วนร่วมในระดับการควบคุมสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเขา

การรวมกลุ่มเกษตรกร จึงต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นของการรวมกลุ่ม ผู้นำต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับการช่วยแรงงาน การร่วมทุน จนถึงระดับการควบคุมสถานการณ์โดยให้เกิดบรรยากาศสรวลติด ร่วมตัดสินใจตั้งแต่แรก จึงจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม

การใช้กระบวนการมีส่วนร่วม จะทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง เพราะคนส่วนใหญ่จะรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งก่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน กรณีนี้ การมีส่วนร่วมเป็นวิธีการในขณะเดียวกัน กลุ่มที่แข็งแรงต้องทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นเป้าหมาย และวิธีการนั้นแยกขาดออกจากกัน

5) การจัดการเป็นฐานการพัฒนากลุ่ม

การบริหารจัดการของกลุ่มควรยึดหลัก 7 ประการนี้

- การบริหารจัดการในรูปคณะกรรมการ
- ยึดถือความเสียสละในขอบเขตที่เหมาะสม
- ยึดความซื่อสัตย์และการสร้างระบบการเงินที่ป้องกันการทุจริต
- เลือกคนให้เหมาะสมกับงานด้วยข้อมูลที่สะสมมานานและสร้าง

ทีมทำงานที่ลงตัว

- มุ่งมั่นทุ่มเทการทำงานและเรียนรู้ไม่หยุดยั้ง
- สร้างโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามาเรียนรู้งานและมีกระบวนการ

สร้างคนรุ่นใหม่

- สร้างจิตสำนึกและแรงจูงใจควบคู่กับกฎระเบียบ

การบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ กลุ่มเป็นพลังที่มีความสำคัญต่อความร่วมมือซึ่งมีศักยภาพที่ดีกว่าการทำงานที่ต่างคนต่างทำ จากภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การรวมพลังความร่วมมือเพื่อสร้างอำนาจของกลุ่ม จึงมีความจำเป็นต่อความสำเร็จดังที่ นภาพร ชันชนภา (2547) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลุ่มออกเป็น ดังนี้

(1) กลุ่มทางการ (Formal Group) เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ แบ่งออกเป็น

(1.1) กลุ่มสายการบังคับบัญชา (Command Group) คือ กลุ่มทางการที่เกิดตามสายการบังคับบัญชาตามแบบแผนภูมิองค์กร กลุ่มบังคับบัญชาเป็นผู้รับผิดชอบงาน

(1.2) กลุ่มงาน (Task Group) คือ กลุ่มทางการที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้งานที่ไม่ใช่งานประจำทำได้สำเร็จ สมาชิกของกลุ่มงานจะมาจากหลายระดับหรือหลายแผนกในองค์กรก็ได้

(2) กลุ่มไม่เป็นทางการ (Informal Group) เป็นการรวมกันของบุคคลโดยสมัครใจ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่ แต่จะช่วยส่งผลต่องานประจำทางอ้อมได้แก่

(2.1) กลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน (Interest Group) คือ กลุ่มไม่เป็นทางการที่ร่วมกันโดยมีผู้สนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษเหมือนกัน

(2.2) กลุ่มเพื่อนสนิท (Friend Group) คือ กลุ่มไม่เป็นทางการที่ร่วมใจกันเนื่องจากมีความผูกพันเป็นการส่วนตัวของสมาชิกแต่ละคน จะเห็นได้ว่าลักษณะของกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มที่เกิดขึ้นในองค์กร เรียกว่า กลุ่มทางการ และกลุ่มที่รวมตัวกันของบุคคลโดยเกิดจากความสมัครใจ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การทำงานที่ทำอยู่จากข้อมูลของ เตือนใจ แวงวาม (2534) ได้กล่าวถึงกลุ่มที่แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(2.1.1) การรวมกลุ่มแบบเป็นทางการ มักเป็นไปตามความต้องการของงานที่จะต้องปฏิบัติ จัดทำตามสายงาน ตามระบบ หรือตามที่องค์กรกำหนด โดยส่วนรวมแล้ว หมายถึงกลุ่มตามรูปร่าง หรือ ลักษณะของงานนั่นเอง

(2.1.2) การรวมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการหรือกลุ่มนอกระบบเป็นกลุ่มเชิงสังคมสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกลุ่มเล็กๆ มีแทรกซ้อนอยู่ในทุกองค์กร กลุ่มย่อยประเภทนี้ อาจจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน และประสิทธิผลขององค์กร โดยปกติแล้วการรวมกลุ่มแบบนี้ จะเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกมีโอกาสใกล้ชิดกัน หรือมีประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นการรวมตัวกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย หรือผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งมากกว่าการรวมกลุ่มโดยแรงจูงใจทางด้านการงานโดยตรง

6) ลักษณะโครงสร้างของกลุ่ม ประกอบไปด้วย

- การก่อรูป (Forming) คือ ขั้นตอนแรกของการก่อตั้งกลุ่ม ทุกคนเป็นคนใหม่และถูกนำเข้ามาพบปะกันเพื่อรวมกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนพยายามทำความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน โดยอาศัยเรื่องราวที่เป็นสาเหตุให้มารวมกลุ่มกันเป็นตัวเชื่อม

- การไม่ลงตัว (Storming) คือ สมาชิกของกลุ่มเริ่มมีความขัดแย้งไม่ลงรอย เนื่องจากยังไม่รู้บทบาทของตนเอง ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- การเข้ารูปเข้ารอย (Norming) คือ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และระเบียบกฎเกณฑ์ และพฤติกรรมที่ยอมรับของสมาชิกและเริ่มทำงานเข้าที่

- การปฏิบัติ (Pronouncing) คือ สมาชิกในกลุ่มพยายามช่วยกันทำงานเป็นทีมและเน้นผลการปฏิบัติงานหรือผลงานที่ทำ

- การสลายตัว (Adjourning) คือ ลำดับสุดท้ายของการก่อรูปกลุ่ม คือ เมื่อทำงานเสร็จสิ้นลงกลุ่มงานจะแยกและสลายตัวกัน

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า พื้นฐานของการรวมกลุ่ม จะเกิดขึ้นได้จากการที่บุคคลมีความสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมีปัญหาคล้าย ๆ กัน สาเหตุเหล่านี้ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้นได้หลายๆ รูปแบบเพื่อหวังให้บรรลุถึงเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป หากกลุ่มของตนเองได้รับสนองตอบต่อความต้องการในสิ่งที่สนใจแล้ว กลุ่มจะสลายตัว (Adjourning) ไปในที่สุด หรืออาจจะมีการพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ โดยจะมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใหม่เข้ามาแทนที่

2.1.7.2 การรวมกลุ่มเกษตร

การรวมกลุ่มเพื่อทำงานให้สำเร็จและเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยและความร่วมมือกันภายในกลุ่มร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภายในกลุ่ม และต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆ ด้าน เช่น มีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง บรรยากาศกับการทำงาน ความรู้ในสาขาอาชีพและการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขอคำปรึกษา และความรู้เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพของเกษตรกร ดังนั้น การได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ จะทำให้เกิดการพัฒนาอาชีพที่มีความมั่นคงและยั่งยืนยิ่งขึ้น การรวมกลุ่มจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อเป็นกลุ่มถาวรที่พร้อมจะช่วยเหลือส่วนรวม และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1) ความหมายของกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 หมายความว่า บุคคล ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาจร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรและจดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกานานุเบกษา

2) การตัดสินใจเป็นกลุ่ม องค์กรส่วนใหญ่ในปัจจุบันมักนิยมตัดสินใจเป็นกลุ่มในรูปแบบต่างๆ เช่น คณะทำงานคณะกรรมการ ทีมศึกษาเฉพาะเรื่องซึ่งมีผลดีและผลเสียดังนี้

- ผลดีของการตัดสินใจเป็นกลุ่ม

- (1) มีข้อมูลข่าวสารที่ค่อนข้างสมบูรณ์

- (2) มีความหลากหลายในแนวคิดที่กระจายไปในรูปแบบต่างๆ

มากขึ้น

- (3) เป็นการเพิ่มการยอมรับในแนวทางการแก้ไขปัญหามากขึ้น

- (4) เพิ่มความถูกต้องมากขึ้น

- ผลเสียของการตัดสินใจเป็นกลุ่ม
 - (1) ต้องเสียเวลามาก
 - (2) ถูกครอบงำการตัดสินใจจากเสียงส่วนน้อย
 - (3) แรงกดดันทำให้ต้องคล้อยตาม
 - (4) มีความคลุมเครือไม่ชัดเจนในเรื่องความรับผิดชอบ

จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัดสินใจอย่างไรนั้น จำเป็นต้องพิจารณาถึงผลดีและผลเสียที่จะตามมา แต่การตัดสินใจเป็นกลุ่มจะดีกว่าการตัดสินใจโดยลำพัง ดังข้อมูลจาก สมเด็จพระมุงเมือง (2548) กล่าวว่า การตัดสินใจโดยกลุ่มจะถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในองค์กร เพราะเป็นการตัดสินใจของกลุ่มซึ่งน่าจะดีกว่าการตัดสินใจโดยบุคคลเดียวตามลำพัง แต่ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ด้วย คือ การตัดสินใจเป็นกลุ่มและมีข้อมูลและความรู้สมบูรณ์มากกว่า มีความหลากหลายของทักษะ ทำให้สร้าง โอกาสและทางเลือกได้มากขึ้น สมาชิกจะยอมรับข้อสรุปได้มากยิ่งขึ้นและเพิ่มความถูกต้องตามกฎเกณฑ์ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มเห็นว่า การตัดสินใจได้ดีกว่าแต่ข้อเสียที่ตามมา คือ ทำให้เสียเวลามากกว่าการสรุป มีแรงกดดันให้คล้อยทำตามกัน ทำให้ถูกคล้อยตามจากคนกลุ่มน้อยหากผู้ชักนำเป็นคนที่มีความสามารถน้อย ย่อมทำให้ประสิทธิผลของกลุ่มได้รับความเสียหาย และความรับผิดชอบต่อกลุ่มมักคลุมเครือ เนื่องจากสมาชิกทุกคนต่างร่วมกันรับผิดชอบต่อ ซึ่งแตกต่างจากการทำงานโดยบุคคลเพียงบุคคลเดียวจะมีความชัดเจนกว่า

3) การสร้างสัมพันธภาพในกลุ่ม เป็นการทำงานร่วมกันและการสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มของพอตเตอร์ (Porter) จะเป็นไปได้ดีนั้น จะต้องประกอบไปด้วยหลัก 5 ประการซึ่งเรียงตามลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- ต้องมีความไว้วางใจ เชื่อใจ คือ คนในกลุ่มเมื่อเข้าใจธรรมชาติของคนแล้วยอมให้เกียรติแก่กันและไว้วางใจกัน มองกันในแง่ดี ใครผิดพลาดยอมมีการให้อภัยแก่กัน

- ต้องมีการสื่อสารกันในระบบเปิด คือ มีการซักถามได้หากเกิดข้อสงสัย เพราะการใช้คำสั่งโดยปราศจากซักถามหรือปรึกษาหารือ จะทำให้ผู้รับคำสั่งเกิดความอึดอัดใจในการทำงานที่รับไปทำ เพราะรับฟังไปอาจไม่กระจ่าง ดังข้อมูล พรรณราย ทรัพย์ะประภา (2531) ได้กล่าวถึง การสื่อความหมายไว้ว่า สมาชิกในกลุ่มจะต้องตรวจสอบว่าสมาชิกแต่ละคนมีความเข้าใจตรงกันหรือไม่ ถ้ายังไม่ตรงกันจะต้องปรับให้เข้าใจตรงกัน ต้องมีความจริงใจต่อกัน ปรึกษาหารือกันเสมอ ผิดพลาดควรให้อภัยกัน ไม่พุดลับหลัง

- มีการปรึกษาแก้ปัญหาาร่วมกันหากมีข้อขัดแย้ง ซึ่งวิธีการแบบนี้จะช่วยทำให้ลดความเครียดของแต่ละบุคคล แล้วยังทำให้เกิดมิตรสัมพันธ์แก่กันด้วย การระแวงกันจะหมดหายไป

- จัดให้มีการทำงานด้วยกันและเป็นไปในรูปของทีม หมายถึง มีการประชุมปรึกษาอภิปรายความคิดเห็นด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน และให้ทุกคนตระหนักในการรับผิดชอบทีมงานหรือผลงานของกลุ่มที่ร่วมกันทำ

- สามารถทำให้เกิดชีวิตชีวาขึ้นมาใหม่ได้หากเกิดการล่าต่องานที่ทำ หมายถึง ไม่ว่าจะงานใดก็ตามเมื่อทำเรื่อยๆ คนมักจะเกิดความเบื่อหรือล่า ความเบื่อหรือล้านี้อาจเนื่องมาจากความจำเจของงาน ขาดการติดตามผลจากผู้บังคับบัญชา ความขัดแย้งในหน่วยงาน ฉะนั้น ความสามารถที่จะทำให้คนในกลุ่มปฏิบัติงานอยู่เสมอ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากอย่างยิ่ง

2.1.7.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่ม

ทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มได้มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงไว้หลายทฤษฎี ซึ่งพอจะประมาณได้ ดังนี้

1) ทฤษฎีบุคลิกภาพของกลุ่ม (Group Syntality Theory)

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2538) และ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพของกลุ่มไว้ในทำนองเดียวกัน พอสรุปได้ว่า ผู้ก่อตั้งทฤษฎีนี้ คือ แคทเทล (Cattell) โดยอาศัยพื้นฐานความเชื่อที่ว่า กลุ่มแต่ละกลุ่มที่เกิดขึ้นมานั้นมีคุณลักษณะที่แน่นอน สามารถวัดได้ และสามารถจำแนกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องกลุ่มในทฤษฎีนี้ จึงเน้นที่รายละเอียดในเรื่องลักษณะของกลุ่มมากกว่าที่จะทำนายว่า พฤติกรรมของกลุ่มเป็นอย่างไร บุคลิกภาพของกลุ่ม คือลักษณะอันเป็นส่วนรวมทั้งหมด รวมทั้งพลัง อารมณ์ และความสามารถของกลุ่มด้วย แคทเทลได้อธิบายทฤษฎีของเขาว่า ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ดังนี้

- ส่วนแรกเกี่ยวกับมิติต่างๆ ของกลุ่ม ในส่วนนี้ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะประชากรหรือสมาชิกกลุ่ม ลักษณะของบุคลิกภาพของกลุ่ม และลักษณะโครงสร้างภายใน

- ส่วนที่สองเกี่ยวกับพลวัตของบุคลิกภาพรวมของกลุ่ม หรือการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพกลุ่ม การที่สมาชิกแต่ละคนเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อต้องการจะตอบสนองความต้องการทางจิตวิทยาบางอย่าง ดังนั้น บุคคลจึงจำต้องอุทิศพลังงานจำนวนหนึ่งเพื่องานของกลุ่ม แต่ละคนอาจจะอุทิศพลังงานให้แก่กลุ่มมากน้อยไม่เท่ากันก็ได้ โดยปกติแล้วงานหรือกิจกรรมของกลุ่ม

อาจจำแนกออกได้เป็น 2 ชนิด คือ ชนิดแรกเป็นงานที่มุ่งรักษาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และชนิดที่สองเป็นงานที่มุ่งเน้นเพื่อให้เป้าหมายกลุ่มประสบผลสำเร็จ

2) ทฤษฎีว่าด้วยความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม (A Theory of Group Achievement)

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2538) และสถิต นิยมญาติ (2524) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีว่าด้วยความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่มไว้ทำนองเดียวกัน พอสรุปได้ว่า ผู้ก่อตั้งทฤษฎีนี้ คือ สโตกคิลล์ (Stogdill) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะกล่าวถึงผลผลิตหรือความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม ทฤษฎีนี้มีได้อธิบายพฤติกรรมของกลุ่มทุกแง่มุมแต่ประการใด โครงสร้างของทฤษฎีนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 3 ชุด หรือ 3 ประเภทด้วยกัน ดังนี้

- ตัวแปรที่เรียกว่า สิ่งที่สมาชิกใส่เข้าไป (Member Inputs) หรือการ แสดงออกของสมาชิกภายในกลุ่ม หมายถึง การกระทำและการแสดงออกของสมาชิกในกลุ่มเป็น ส่วนสำคัญ ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า “Member Inputs” ประกอบด้วยลักษณะต่างๆ 3 ประการ คือ ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก การกระทำของสมาชิก และการคาดหวังของสมาชิก

- ตัวแปรแทรกซ้อนหรือโครงสร้างของกลุ่ม (Group Structure) หมายถึง การกระทำ การคาดหวัง และการปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วย ให้มองเห็นสัมพันธภาพภายในกลุ่มเท่านั้น ส่วนลักษณะและโครงสร้างของกลุ่มนั้นยังไม่สามารถ ทราบได้ชัดเจนนัก โครงสร้างของกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โครงสร้างทางการ และ โครงสร้างทางบทบาท

- ตัวแปรที่เรียกว่า ผลที่ได้จากกลุ่มหรือความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม (Group Output) นับว่าเป็นขั้นสุดท้ายของกลุ่มสัมพันธ์ โดยความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่มหรือผลที่ได้ จากกลุ่มเกิดจากการกระทำปฏิสัมพันธ์และการคาดหวังของสมาชิกในกลุ่ม รวมทั้งโครงสร้างของ กลุ่มด้วย สัมฤทธิ์ผลของกลุ่มประกอบด้วย 3 ส่วนด้วยกัน คือ ผลผลิตของกลุ่ม ขวัญของกลุ่ม และ บุรณภาพของกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ทั้งผลผลิต ขวัญกำลังใจ และบุรณภาพของกลุ่ม ต่างมี ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพราะต่างช่วยให้กลุ่มประสบผลสำเร็จหรือเกิดสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ ต้อง อาศัยลักษณะของสมาชิก การแสดงออกของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มสัมฤทธิ์ผลให้กับกลุ่มอีก ทางหนึ่งด้วย

(1) ทฤษฎีความใกล้ชิด (Propinquity Theory)

สร้อยตระกูล (ดิวนานนท์) อรรถมานะ (2541) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความใกล้ชิด พอสรุปได้ว่าทฤษฎีนี้ถือเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่สุดที่อธิบายถึงเหตุผลของการ รวมกลุ่มคือ ทฤษฎีนี้เชื่อว่า คนมารวมกลุ่มกันเพราะมีความชอบพอสนิทสนมกัน ที่มีความใกล้ชิด

กันทางด้านกายภาพ ผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานอยู่ในบริเวณเดียวกันหรือเจ้าหน้าที่ระดับบริหารที่มีห้องทำงานอยู่ใกล้ๆ กัน คนเหล่านี้มักจะรวมกลุ่มกันได้มากกว่าคนที่ทำงานอยู่ไกลกัน ทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นนี้ อาจกล่าวได้ว่า เป็นการพิจารณาอย่างผิวเผิน คือ เป็นทฤษฎีที่อธิบายเพียงสิ่งที่ปรากฏออกมา แต่ไม่ได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุเบื้องหลังของการรวมกลุ่ม

(2) ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท (Role Theory)

วินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรสุภกุล (2532) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาท พอสรุปได้ว่า ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลเมื่อมารวมกลุ่มกันว่าแต่ละคนจะมีพฤติกรรมออกมาอย่างไรพฤติกรรมนี้เอง คือ บทบาท บทบาท หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในด้านที่เกี่ยวกับคำพูดลักษณะท่าทาง การตอบสนอง กิริยาอาการต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นทราบ ตนกำลังทำหน้าที่อะไร มีตำแหน่ง หรือฐานะทางสังคมอย่างไร ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งในครอบครัว พิธีการต่างๆ บุคลิกภาพของบุคคล และบทบาทภายในกลุ่ม ทฤษฎีนี้ได้แบ่งบทบาทออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ บทบาทที่เข้ากันได้กับบุคลิกภาพส่วนรวมของบุคคล หมายถึง บทบาทที่แสดงออกมาแล้วขัดกับความรู้สึกของตนเอง และผิดไปจากความคาดหวังของสังคมที่กำหนดว่าเขาควรมีบทบาทเช่นไร

จากทฤษฎีที่เกี่ยวกับกลุ่มข้างต้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า แต่ละทฤษฎีจะเน้นที่สาระแตกต่างกัน เช่น ทฤษฎีบุคลิกภาพของกลุ่ม เน้นลักษณะของกลุ่มทั้งที่เกี่ยวกับสมาชิกกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่ม และการเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่ม ทฤษฎีว่าด้วยความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม เน้นผลผลิตของกลุ่ม โดยกล่าวถึงการกระทำของสมาชิก ตัวแปรแทรกซ้อน และผลงานของกลุ่ม ทฤษฎีความใกล้ชิดเน้นปัจจัยเบื้องต้นที่ทำให้เกิดการตัดสินใจรวมกลุ่ม ทฤษฎีบทบาทกล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลเมื่อมารวมกลุ่มกัน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มและปัจจัยที่มีผลต่อการรวมกลุ่ม

จากการศึกษามีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มและปัจจัยที่มีผลต่อการรวมกลุ่มที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมและแบ่งหัวข้อในการศึกษาไว้ ดังนี้

2.2.1 การบริหารจัดการกลุ่ม

2.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการรวมกลุ่ม

2.2.1 การบริหารจัดการกลุ่ม

บุญทวารณ วิงวอน (2553) ได้ให้ความหมายของการจัดการและการบริหารว่าการบริหารส่วนใหญ่จะนึกถึงคำศัพท์ 2 คำ คือ การบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการ

บริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ส่วนการจัดการ (Management) มักนิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า การบริหารกับคำว่า การจัดการ ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ศาสตราจารย์ (2551) ได้ให้แนวคิดทางด้านการจัดการไว้ว่า การจัดการหมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทางการจัดการ ซึ่งรวมถึงหลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การชี้นำและการควบคุม อีกทั้ง Rue, L.W. and Byars, L. L. (1995) ได้นำเสนอว่า การจัดการ คือ รูปแบบของงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานทรัพยากรต่างๆ ขององค์กร ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรแทนกันได้ และมีความหมายเหมือนกันโดยการจัดการ หมายถึง ศิลปะในการใช้คนให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยปัจจัยพื้นฐาน คือ ทรัพยากรมนุษย์ เงิน วัสดุคิบั และวัสดุอุปกรณ์ มาเป็นปัจจัยในการเอื้ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในองค์กร

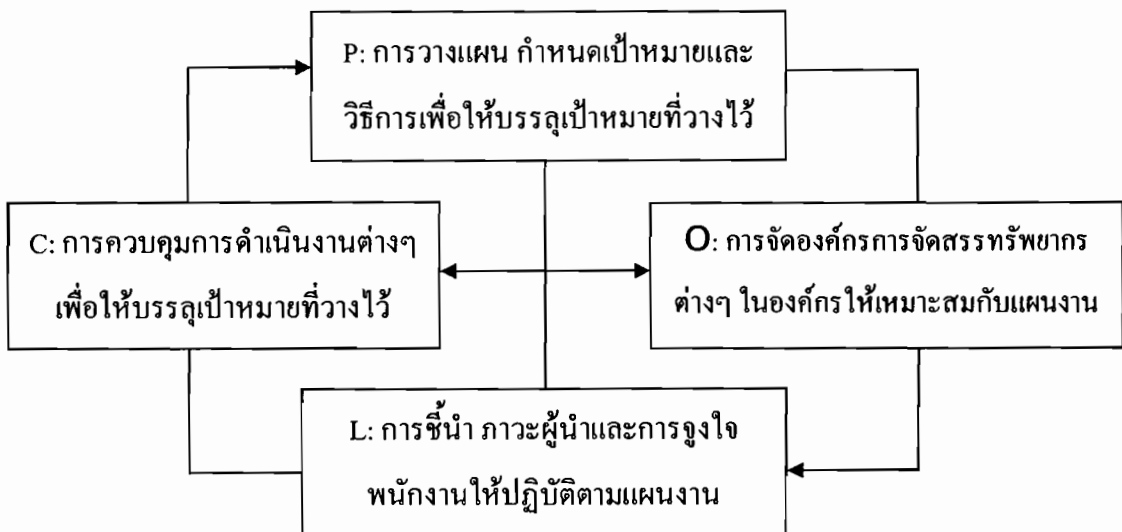
Bartol, K. and Martin, D. (1998) ได้ชี้แนะว่า การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนิน การให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยการทำหน้าที่หลัก 4 ประการ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การชี้นำ และ 4) การควบคุมองค์กร จากนิยามความหมายที่นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการจัดการ ผู้วิจัย จึงได้กำหนดนิยามของการจัดการไว้ว่า การจัดการหมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางการจัดการ ซึ่งรวมถึงกิจกรรมหลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การชี้นำ และ 4) การควบคุมองค์กร ดังภาพที่ 2.1 ต่อไปนี้

(1) การวางแผน (Plan: P) หมายถึง เป็นการดำเนินการพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของธุรกิจ การกำหนดนโยบายขององค์กรเพื่อช่วยเหลือฝ่ายบริหาร เป็นแนวทางในการดำเนินการและช่วยให้ธุรกิจดำเนินการตามเป้าหมาย รวมทั้งเป็นการเตรียมค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติการ ซึ่งการวางแผนถูกนำมาใช้ในผู้บริหารทุกระดับที่ต้องทำงานร่วมกันในองค์กร

(2) การจัดองค์กร (Organize: O) หมายถึง การจัดองค์กรเกี่ยวข้องกับโครงสร้างการบริหารงานจากระดับสูงสุดไล่ลงมาจนถึงระดับต่ำสุด ลักษณะโครงสร้างขององค์กรระบุถึงการมอบอำนาจหน้าที่ลดหลั่นกันตามลำดับและตำแหน่งหน้าที่ การส่งข้อมูลจากระดับสูงสุดลงสู่ระดับล่างและการสั่งการตามลำดับหน้าที่

(3) การชี้นำ (Leading: L) หมายถึง การวางแผนที่ดีและการจัดองค์กรดียังไม่เพียงพอ ยังต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยแรงกระตุ้นจากผู้เป็นหัวหน้าหรือการให้ข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(4) การควบคุม (Control: C) หมายถึง หน้าที่นี้เป็นหน้าที่อันสุดท้ายของการบริหาร การควบคุมเป็นเรื่องจำเป็นในกิจกรรมของการบริหาร เช่น การผลิต การขาย การคัดเลือกบุคลากร การติดต่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางกฎหมาย การวางแผนทางการเงิน และอื่นๆ

ภาพที่ 2.1 วัตถุประสงค์ขององค์กรผ่านกิจกรรมต่างๆ 4 กิจกรรม (สาคร สุขศรีวงศ์, 2551)

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับผู้นำที่มีการบริหารจัดการอย่างเข้มข้น และความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจ ตลอดจนการประสานความคิดของคนในกลุ่ม โดยไม่ให้เกิดความแตกแยก ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะนำไปสู่เป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้ การบริหารกลุ่มให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้นำจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารกลุ่ม (Group Management Factors) ดังเช่น ประเภทของกลุ่ม ขนาดของกลุ่ม ความหลากหลายของสมาชิก พัฒนาการของกลุ่ม บทบาทของสมาชิก และการประชุมกลุ่ม (สาคร สุขศรีวงศ์, 2551) เป็นต้น

2.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการรวมกลุ่ม

รัชนีกร เศรษฐ (2527) ได้กล่าวถึงปัจจัยการรวมกลุ่มไว้ พอสรุปดังนี้

(1) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เทคโนโลยีมีผลต่อความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ได้ตอบต่อกันของคนที่มีความสนใจร่วมกัน เช่น เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและการคมนาคมขนส่ง เทคโนโลยีด้านเกษตรแบบใหม่ เป็นต้น

(2) การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร การที่ประชากรได้อพยพย้ายถิ่นฐาน และสามารถกลับถิ่นฐานเดิมได้อย่างสะดวกและรวดเร็วย่อมมีผลกระทบต่อสังคม และต่อการพบปะสังสรรค์ของชาวชนบทเป็นอย่างมาก ทำให้ชาวบ้านสร้างกลุ่มสนใจ และกลุ่มตามลำดับความจำเป็นของตนได้ง่ายขึ้น

(3) โครงการจากรัฐบาลสู่ชาวชนบท เช่น โครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลเข้าไปสู่ชนบทหลายประเภท ชาวชนบทจึงเริ่มมีโอกาสได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องต่างๆ ตลอดจนได้รับคำแนะนำในเรื่องการทำมาหากินและชีวิตความเป็นอยู่ทุกด้าน ซึ่งจะช่วยให้การรวมกลุ่มต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

อุบล เบ็ญจรงค์กิจ และคณะ (2534) ได้กล่าวถึงปัจจัยการรวมกลุ่มไว้ สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ปัจจัยด้านสังคม เช่น ความต้องการเข้าสังคม ความต้องการเพื่อน ความต้องการที่อยู่อาศัยกันและช่วยกันทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

(2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เช่น การมีผลประโยชน์ร่วมกันทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

(3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและการคมนาคม ซึ่งจะช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มสะดวกขึ้น และช่วยให้สื่อข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น

(4) ปัจจัยด้านชีวภาพและจิตวิทยา เช่น ความต้องการให้ตนเองได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการให้ตนเองได้รับการยอมรับในความสามารถ เป็นต้น

ธงชัย สันติวงษ์ (2541) ได้อธิบายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จขององค์กรว่า ภายใต้สภาวะโลกาภิวัตน์ข้างต้น ความสำเร็จขององค์กรจะเกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

(1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม คือ ต้องมีกรณีศึกษาวิจัยการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวตามทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(2) ปัจจัยด้านการบริหาร คือ การมีเทคนิคการจัดการและกระบวนการบริหารงานที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพเงื่อนไขใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

(3) ปัจจัยด้านโครงสร้าง คือ การจัดและออกแบบโครงสร้างที่มีความคล่องตัว และเหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

(4) ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ คือ ส่วนสำคัญของปัจจัยการผลิตที่เป็นทรัพยากร มนุษย์นั่นเอง ทรัพยากรมนุษย์ จะเป็นปัจจัยที่ให้คุณค่าสูง และส่งผลถึงผลผลิต คุณภาพของสินค้า และบริการ และความสำเร็จขององค์กรด้วย

อมร สุวรรณรัตน์ (2542) ปัจจัยการรวมกลุ่มมีหลายด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ปัจจัยด้านสังคม เช่น ความต้องการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของชาวบ้าน ความต้องการยอมรับในกลุ่มเกษตรกรด้วยกัน ความต้องการให้มีแหล่งที่เป็นศูนย์กลางในการ พบปะของชาวบ้าน ความต้องการอำนาจในการต่อรองอำนาจของชาวบ้าน

(2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เช่น ความต้องการแก้ปัญหาด้านราคาผลผลิตทาง การเกษตร ความต้องการแก้ปัญหาทางด้านเงินทุน ความต้องการแก้ปัญหาทางการตลาด เป็นต้น

(3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เช่น ความต้องการความรู้ทางการเกษตรสมัยใหม่ ความต้องการเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย เป็นต้น

(4) ปัจจัยด้านโครงการพัฒนาของรัฐ เช่น โครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิต โครงการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มของรัฐบาล

นันทิยา หุตานวัตร และณรงค์ หุตานวัตร (2547) ได้กล่าวถึงปัจจัยการรวมกลุ่มไว้ สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ บุคคลจะเข้าร่วมเป็นกลุ่มเมื่อกลุ่มจะสามารถให้ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ตนได้ เช่น การได้รับทุนกู้ในการประกอบอาชีพ การเพิ่มพูนความรู้ใน การประกอบอาชีพ เป็นต้น

(2) ปัจจัยด้านสังคม การรวมกลุ่มเป็นการตอบสนองความต้องการด้านสังคม ของบุคคล เช่น ความต้องการได้รับการยอมรับ ต้องการความรักความผูกพันทางจิตใจ เป็นต้น

(3) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และการ ติดต่อสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมเป็นอย่างยิ่ง เช่น เทคโนโลยีด้านการเกษตรซึ่งมีพัฒนาการใหม่ๆ ที่เกษตรกรจะต้องแสวงหาความรู้ในเทคโนโลยีนั้นๆ ประกอบกับหน่วยงานของรัฐมักให้บริการ การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นหมู่คณะ ดังนั้น การรวมกลุ่มของเกษตรกรจึงเอื้อต่อการถ่ายทอด เทคโนโลยีง่ายขึ้น และยังทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ง่ายขึ้น

(4) ปัจจัยด้านชีวภาพและจิตวิทยา บุคคลต้องการสนองตอบความต้องการต่างๆ จากเพื่อนและกลุ่ม เพื่อให้เกิดความอบอุ่นทางจิตใจ โดยการพบปะสนทนากับผู้ที่ตนพอใจถูกใจ

หรือเป็นผู้ที่มีความสนใจคล้ายกัน หรือรวมกลุ่มเพื่อเกิดความมั่นคงปลอดภัย มีสวัสดิการอันเป็นผล
เนื่องจากความวิตกกังวล และความกลัวของบุคคล

จากนิยามโดยนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปการตัดสินใจรวมกลุ่ม
สามารถเกิดขึ้นได้โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่
ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัย จึงได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจรวมกลุ่มออกเป็น
2 ประเภท คือ ปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด ด้าน
เทคโนโลยี และปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทราพร ประธาน (2548) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตข้าวอินทรีย์
ของเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลในระดับมากต่อการตัดสินใจ
ผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรดังนี้ 1) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ เจ้าหน้าที่แนะนำให้ปลูก สมาชิกใน
ครัวเรือนสนับสนุน 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ราคาจำหน่ายข้าวอินทรีย์สูง ต้นทุนการผลิตต่ำ
3) ปัจจัยด้านกายภาพ ได้แก่ การคมนาคมสะดวก สภาพพื้นที่เหมาะสม 4) ปัจจัยด้านชีวภาพ ได้แก่
คุณภาพของเมล็ดข้าวดี การปฏิบัติดูแลรักษาไม่ยุ่งยาก 5) ปัจจัยด้านการผลิต ได้แก่ ความสะดวกใน
การจัดการเมล็ดพันธุ์ ราคาไม่สูง 6) ปัจจัยด้านการส่งเสริมและบริการ ได้แก่ การฝึกอบรม ได้รับการ
ตรวจรับรองแปลง เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรทั้ง 6 ด้านดังกล่าวข้างต้น
ที่มีลักษณะพื้นฐานบางประการที่แตกต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พัชรารัตน์ กลัดพ่วง (2550) ได้ศึกษาเรื่องผลประโยชน์ของการรวมกลุ่มเกษตรกร
ปรับปรุงคุณภาพมังคุดเพื่อการส่งออก จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกร
เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นเองโดยชาวบ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันผลิตมังคุดคุณภาพ และสร้างอำนาจ
ในการต่อรองราคา กลุ่มเกษตรกรทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมมังคุดจากสมาชิกเพื่อขายโดยใช้วิธีการ
ประมูล และการทำสัญญาข้อตกลง รายได้ของกลุ่ม คือ ค่าบริการทางการตลาดที่หักจากสมาชิก
ส่วนเหลือการตลาดมังคุด พบว่า พ่อค้าส่งในท้องถิ่น และพ่อค้าเกษตรกร เพื่อขายให้กับพ่อค้าใน
ระดับต่างๆ ราคาขึ้นอยู่กับคุณภาพของมังคุด สำหรับการศึกษาองค์ประกอบและระดับการแข่งขัน
ในตลาดมังคุดของกลุ่มเกษตรกร 5 องค์ประกอบ ได้แก่ คู่แข่งขันปัจจุบัน ศักยภาพในการเข้าทำ
ธุรกิจของคู่แข่งรายใหม่ ผู้ซื้อ ผู้จำหน่าย ปัจจัยการผลิต และสินค้าทดแทน พบว่า ปัจจัยที่มี
ความสำคัญต่อศักยภาพการแข่งขันของกลุ่มเกษตรกร ขาดผู้นำที่ดี มีสมาชิกกลุ่มน้อยเกินไป ผู้ซื้อมี
อำนาจต่อรองราคาและเป็นผู้กำหนดมาตรฐานคุณภาพมังคุด ผู้ซื้อมีการรวมตัวกัน และสมาชิกกลุ่ม

เกษตรกรไม่ซื้อสัตว์กลุ่มและขาดความรู้ในการจัดการสวนตามแนวทางเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม

ถาวร สุภาวษ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้า ตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วม ได้แก่ ปัจจัยต่างๆ ดังนี้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว การมีที่ดินเป็นของตัวเอง ขนาดของพื้นที่ปลูกกาแฟ รายได้จากการขายผลผลิตกาแฟ รายได้อื่นๆ นอกจากผลผลิตกาแฟ จำนวนแรงงานที่ใช้ผลิตกาแฟ การกู้เงินเพื่อลงทุน การรับรู้ข่าวสารการผลิตกาแฟคั่วบด การมีประสบการณ์เข้ารับการฝึกอบรม และความรู้ในเรื่องกาแฟคั่วบด มีปัญหาในเรื่องขาดอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้แปรรูปผลผลิตกาแฟ ไม่ทราบรายละเอียดของการเข้าร่วมกลุ่มผู้ผลิตกาแฟคั่วบด ไม่มีแหล่งทุนและสินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ ไม่มีโรงเก็บกาแฟที่ได้มาตรฐานในตำบล ไม่มีนักวิชาการเกษตรประจำ อบต. เพื่อให้คำแนะนำเมื่อเกิดปัญหา กรรมการฝ่ายตลาดขาดตลาดรองรับซื้อกาแฟคั่วบดได้น้อย แต่กลุ่มๆมีกำลังการผลิตมาก สมาชิกกลุ่มๆไม่มีความสามัคคี มีการขัดแย้งกัน

ธัญกรณ์ ไชยปัญญา (2551) ได้ศึกษาเรื่องการผลิตและจำหน่ายยางพาราในเขตตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราด้านความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราส่วนใหญ่ขาดแคลนแหล่งเงินทุน ไม่มีกิจกรรมร่วมกัน ทำให้สมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กัน และกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นในปัจจุบัน ไม่ใช่กลุ่มถาวร ไม่มีเจ้าหน้าที่เข้าร่วมด้วย สถานที่ตั้งจึงเป็นบ้านผู้ใหญ่นบ้าน ทำให้คับแคบไม่สะดวกสบาย ปัญหาด้านความรู้ของกลุ่ม พบว่า ผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราไม่มีความรู้ด้านการเลือกพันธุ์ยางพารา การปลูก การดูแลรักษาต้นยาง การเก็บเกี่ยวผลผลิต การกรีดยางให้มีคุณภาพ การทำปุ๋ยชีวภาพ และการกำจัดหญ้า ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ยังไม่มีการรวมกลุ่มไม่มีความรู้เรื่องการผลิต ขาดการประสานงานกับหน่วยงานเกษตรและไม่มีการศึกษาดูงาน และปัญหาด้านการจัดจำหน่าย พบว่า กลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราส่วนใหญ่ยังไม่มีการวางแผนการตลาดยางพารา ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดจำหน่ายยางพารา ไม่มีการวางแผนทางด้านการผลิตของยางพารา และไม่มีการวางแผนทางด้านการราคาของผลผลิตยางพารา

งามฉวี จันทพา (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการฯได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร ประสบการณ์ในการผลิตสับปะรด ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการเกษตร ความรู้ในการผลิตสับปะรด ทักษะคติในการผลิตสับปะรด การปฏิบัติในการผลิตสับปะรดกลุ่มทั้งสองมีปัญหาในเรื่อง

ราคาขายผลผลิตมีความแตกต่างกันไม่มาก ต้นทุนในการผลิตค่อนข้างสูง มีขั้นตอนในการผลิต สับปะรดตามการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมยุ่งยาก เมื่อมีการระบาดของโรคและแมลงทำให้ควบคุมได้ยาก คู่มือ GAP สับปะรดใช้ภาษาที่เป็นทางการทำให้เข้าใจยาก เจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษามีไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร การตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตไม่เป็นมาตรฐานเท่าที่ควร ในการปฏิบัติจริงไม่สามารถแยกเกษตรกรที่ผลิตสับปะรดตามการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมกับผลิตโดยทั่วไปได้ ทำให้คุณภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีแหล่งเงินทุนและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อใช้ในการลงทุน หน่วยงานภาครัฐยังให้การสนับสนุนไม่ทั่วถึงและไม่ค่อยติดตามผล

ชัยทัตต์ กาบบัว (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรตำบลแม่ทา กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน มีที่ดินเป็นของตนเองเฉลี่ย 4.61 ไร่ มีประสบการณ์ในการทำเกษตรเฉลี่ยประมาณ 5 ปี ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดโครงการเกษตรอินทรีย์อย่างดี และระบุว่า แนวทางเกษตรอินทรีย์มีความเหมาะสมกับการแก้ปัญหาในการทำอาชีพ ความสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์โดยรวมในระดับมากในด้านความรู้ความสามารถ ด้านการตลาดและผลตอบแทน และด้านสิ่งแวดล้อมสุขภาพอนามัย

โชคชัย ใจเพาะ (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมระบบการผลิตสับปะรดตามสัญญาข้อตกลงล่วงหน้าของเกษตรกรเพื่อผลิตสับปะรดกระป๋อง ผลการศึกษาพบว่า สถานะของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด อยู่ในระบบสัญญาการซื้อขายสับปะรดล่วงหน้า การปฏิบัติตามหลัก GAP ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ความพึงพอใจของเกษตรกรในการบริหารจัดการระบบการซื้อขายบริเวณจุดรับซื้อหน้าบริษัทหรือหน้าโรงงาน ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดต่อความเร็วของระบบการซื้อขายหน้าโรงงาน ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรทำตามในการปลูกสับปะรด ระยะทางจากแหล่งที่เกษตรกรปลูกสับปะรดกับโรงงานที่สับปะรดกระป๋องส่งออก

จิรวรรณ เลิศคุณลักษณะ และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตมะม่วงตามแนวทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 46.19 ปี จบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน ประสบการณ์ในการผลิตมะม่วงเฉลี่ย 10.88 ปี พื้นที่ปลูกมะม่วงเฉลี่ย 39.93 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 1,233 กิโลกรัม มีรายได้จากการผลิตมะม่วงเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 102,580 บาท และรายจ่ายจากการผลิตมะม่วงเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี 82,904 บาท แรงงานครัวเรือนเฉลี่ย 2.02 คน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ

ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตมะม่วงตามแนวทางการเกษตรที่เหมาะสม จากการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก พบว่า มีเพียง 4 ปัจจัย ได้แก่ สถานภาพทางสังคม การศึกษา และสภาพพื้นที่สวน เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก และอายุเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตมะม่วงตามแนวทางการเกษตรที่เหมาะสมโดยผ่านผู้นำชุมชนเพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกรต่อไป

กานววัฒน์ ไชยมะโน (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลที่เกษตรกรตัดสินใจเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ มากที่สุด คือ ต้องการเพิ่มรายได้ รองลงมา คือ ต้องการปัจจัยการผลิต และเหตุผลที่เกษตรกรตัดสินใจไม่เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ มากที่สุด คือ พื้นที่ไม่เหมาะสม รองลงมา คือ ขาดแหล่งเงินทุน ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ ได้แก่ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในครอบครัว ตำแหน่งทางสังคม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร และเงินทุน ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ฯ ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน รายได้ทางการเกษตรน้อยลง พื้นที่ถือครองในการเกษตรน้อยเกินไป ดินในพื้นที่ทำการเกษตรมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ภาระหนี้สิน และแหล่งน้ำในการทำการเกษตรไม่เพียงพอ

ปรีชญา มงคลวิบูลย์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร กรณีศึกษา บริษัท เชียงใหม่โพรเซ่นฟูคส์ จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคนิค เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ปัจจัยด้านกายภาพ มีประเด็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สภาพดินที่ใช้ทำการเพาะปลูกต้องเป็นดินร่วนทราย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีประเด็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 3 ประเด็นด้วยกันคือ การปลูกถั่วเหลืองฝักสดต้องใช้ต้นทุนสูง ค่าจ้างแรงงานมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น และราคาประกันที่บริษัทเสนอเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจ ปัจจัยทางด้านสังคมมีประเด็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ บริษัทต้องมีความน่าเชื่อถือและมั่นคงด้านการเงิน และต้องมีความชัดเจนของนโยบายด้านราคา การช่วยเหลือและมาตรฐานของสินค้าปัจจัยทางด้านเทคนิคทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากันหมด แต่ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ส่งผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดด้านกายภาพและด้านเทคนิคและปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ส่งผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสด ด้านเศรษฐกิจและด้านเทคนิค

หทัยชนก มากมิ่งจวน (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มกึ่งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกร (สมาชิก) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งระหว่าง 11-15 ปี สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร (สมาชิก) ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกในกลุ่มของเกษตรกร มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนเกษตรกรหรือญาติพี่น้อง การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการหรือไม่เกิดจากความต้องการของตนเอง แหล่งเงินทุนในการเลี้ยงกุ้งเป็นของตนเอง จำนวนแรงงานในฟาร์มเลี้ยงกุ้งเต็มเวลาระหว่าง 1-10 คน มีพื้นที่ในการเลี้ยงกุ้งระหว่าง 1-50 ไร่ มีบ่อเลี้ยงกุ้งในฟาร์มระหว่าง 1-10 บ่อ ลักษณะถือครองที่ดินที่ใช้ในการทำฟาร์มกึ่งเป็นของตนเอง มีศักยภาพในการผลิตกุ้งมากกว่า 100 ตันต่อปี จำนวนครั้งในการเลี้ยงกุ้ง 2 ครั้งต่อปี และระยะเวลาในการเลี้ยงกุ้ง 3-4 เดือน ส่วนระดับความสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการฯ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผลมีระดับความสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ด้านแรงจูงใจใฝ่ผลประโยชน์แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และแรงจูงใจใฝ่ชื่อเสียงอยู่ในระดับปานกลาง

อภิษฎา หงษ์ทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของเกษตรกรโครงการไก่ไข่ ประกันราคา กับ บริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด สำนักงานอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ร่วมลงทุนที่มีอาชีพต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของเกษตรกรโครงการไก่ไข่ประกันราคา กับ บริษัท เบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด สำนักงานอุบลราชธานี ในด้านลักษณะทางกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผู้ร่วมลงทุนที่มีระดับการศึกษาและขนาดโรงเรียนต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของเกษตรกรโครงการไก่ไข่ประกันราคา กับ บริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด สำนักงานอุบลราชธานี ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านผลิตภัณฑ์ ไม่แตกต่างกัน

ตารางสรุปตัวแปรอิสระและตัวแปรตามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนทั้งหมด 10 งานวิจัย

จากการสังเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ได้ตัวแปร ดังนี้ ขนาดธุรกิจ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ และจำนวนเงินลงทุน

จากการสังเคราะห์ตัวแปรปัจจัยภายในของธุรกิจ ได้ตัวแปร ดังนี้ ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต

จากการสังเคราะห์ตัวแปรปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ได้ตัวแปร ดังนี้ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สรุปตัวแปรจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรต้น	คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกร				ปัจจัยภายในของธุรกิจ			ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ	
	ผู้มีเงินกู้	หนี้สิน	แหล่งทุน	แหล่งทุน	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	ธุรกิจ	ธุรกิจ
ชื่อ - สกุล (ปี)	ผู้มีเงินกู้	หนี้สิน	แหล่งทุน	แหล่งทุน	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	ธุรกิจ	ธุรกิจ
จันทร์พร ประธาน (2548)	/	-	-	-	/	/	/	/	/
พัชราภรณ์ กัดค่าง (2548)	-	-	-	-	/	/	/	/	/
ถาวร สุภาวงศ์ (2550)	/	/	/	/	-	/	/	/	/
รัชชกรณ์ ไชยปัญญา (2551)	-	-	/	/	/	/	-	/	/
งามณี จันทร์เทพา (2552)	/	/	/	/	/	/	/	-	/
รัชต์ศักดิ์ กาบบัว (2552)	/	/	/	/	/	/	-	/	/

ตารางที่ 2.1 สรุปตัวแปรจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ตัวแปรต้น	คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่				ปัจจัยภายในของธุรกิจ			ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ	
	อายุเฉลี่ยคนละคน	พื้นที่เลี้ยง	พื้นที่เลี้ยง	พื้นที่เลี้ยง	ขนาดพื้นที่เลี้ยง	ขนาดพื้นที่เลี้ยง	ขนาดพื้นที่เลี้ยง	ขนาดพื้นที่เลี้ยง	ขนาดพื้นที่เลี้ยง
ชื่อ - สกุล (ปี)									
จิราวรรณ เลิศคุณลักษณะ (2553)	/	/	/	/	-	/	/	/	/
ภาณุวัฒน์ ไชยมะโน (2553)	/	/	-	/	/	-	/	/	/
ปรีชญา มงคลวิบูลย์ (2553)	/	-	/	/	/	/	/	/	/
อภิษฐา หงษ์ทอง (2554)	/	-	-	/	/	-	/	-	-
หทัยชนก มากมิ่งจวน (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/
รวม	10	7	7	9	8	9	8	9	10

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งหมด 120 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มกราคม 2554) (ปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี, 2554) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมดโดย บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540) ; สำเร็จ จันทรสวรรณ (2545) กล่าวไว้ว่า แม้จะเป็นการศึกษาจากประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ เพราะว่าถึงแม้เก็บข้อมูลมาเพียงบางส่วนหรือเก็บทั้งหมดทุกคนยังคงเป็นเพียงกลุ่มตัวอย่างหนึ่งเท่านั้น ยังมีประชากรกลุ่มอื่นๆ อีกที่มีลักษณะเดียวกันนี้ แต่เราเลือกศึกษาเพียงประชากรกลุ่มนี้กลุ่มเดียว

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สามารถให้รายละเอียดข้อมูลได้ครบถ้วนและถูกต้อง ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย ขนาดของธุรกิจ จำนวนพนักงาน และระยะในการดำเนินกิจการ จำนวนเงินลงทุน

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในของธุรกิจของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบไปด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต ใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบไปด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ ใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) จำแนกการวัดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มีความสนใจรวมกลุ่มมากที่สุด มีความสนใจรวมกลุ่มมาก มีความสนใจรวมกลุ่มบ้าง มีความสนใจรวมกลุ่มน้อย ไม่มีความสนใจรวมกลุ่ม

3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 นำผลของการศึกษาตามข้อ 3.3.1 มาสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบ สอบถามเป็น 4 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการวิจัย

3.3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตามกรอบแนวความคิด แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการสำรวจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแนะนำ และทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence - IOC)

3.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระแนะนำ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย

3.3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้ง

3.3.6 การทดสอบแบบสอบถาม

3.3.6.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรจริง จำนวน 30 คน

3.3.6.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) ของแบบ สอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha) โดยจะมีรายละเอียด ดังนี้

จากผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน 16 ข้อ (IOC = 0.968) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากร ($\alpha = 0.778$) ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เก็บกลุ่มประชากร ($\alpha = 0.833$)

จากผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มประชากร โดยภาพรวมมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.747 – 0.791 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มประชากร โดยภาพรวมมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.813 – 0.804 โดยค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าต่ำที่สุดอยู่ในช่วงที่สามารถยอมรับได้ ($0.6 \leq \alpha \leq 0.7$) ซึ่งแสดงว่า การวิจัยครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Cortina, 1993) โดยจะมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านข้อคำถามของแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับประชากร ที่เกี่ยวกับปัจจัยภายในของธุรกิจโดยรวมมีจำนวน 9 ข้อ (IOC = 1, $\alpha = 0.785$) ประกอบด้วย ด้านราคา มีจำนวน 3 ข้อ (IOC = 1, $\alpha = 0.768$) ด้านการบริหารจัดการตลาด มีจำนวน 3 ข้อ (IOC = 1, $\alpha = 0.750$) และด้านเทคโนโลยีการผลิต มีจำนวน 3 ข้อ (IOC = 1, $\alpha = 0.763$) และปัจจัยภายนอกของธุรกิจโดยรวมมีจำนวน 7 ข้อ (IOC = 0.905, $\alpha = 0.711$) ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีจำนวน 4 ข้อ (IOC = 0.905, $\alpha = 0.711$) และด้านเศรษฐกิจ มีจำนวน 3 ข้อ (IOC = 0.889, $\alpha = 0.747$)

ด้านข้อคำถามของแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มประชากร ที่เกี่ยวกับปัจจัยภายในของธุรกิจโดยรวมมีจำนวน 9 ข้อ ($\alpha = 0.787$) ประกอบด้วย ด้านราคา มีจำนวน 3 ข้อ ($\alpha = 0.819$) ด้านการบริหารจัดการตลาด มีจำนวน 3 ข้อ ($\alpha = 0.813$) และด้านเทคโนโลยีการผลิต มีจำนวน 3 ข้อ ($\alpha = 0.813$) และปัจจัยภายนอกของธุรกิจโดยรวมมีจำนวน 7 ข้อ ($\alpha = 0.787$) ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีจำนวน 4 ข้อ ($\alpha = 0.837$) และด้านเศรษฐกิจ มีจำนวน 3 ข้อ ($\alpha = 0.804$) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ค่าจำนวนข้อคำถาม ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตัวแปร	ข้อ คำถาม	ค่า IOC	ค่าความเชื่อมั่น	
			Try out	เก็บจริง
1. ปัจจัยภายในของธุรกิจ	9	1	0.785	0.787
1.1 ด้านราคา	3	1	0.768	0.819
1.2 ด้านการบริหารจัดการตลาด	3	1	0.750	0.813
1.3 ด้านเทคโนโลยีการผลิต	3	1	0.763	0.813
2. ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ	7	0.905	0.711	0.787
2.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม	4	0.917	0.791	0.837
2.2 ด้านเศรษฐกิจ	3	0.889	0.747	0.804
รวม	16	0.958	0.778	0.833

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูล และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

3.5 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม มีแนวทางในการวิเคราะห์และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อสังคมศาสตร์ โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายในของธุรกิจและปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนด

ค่านำหนักตัวเลขตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มีการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การใช้ส่วนประสมทางการตลาด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปทำการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีหลักเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) จำนวนการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มีความสนใจรวมกลุ่มมากที่สุด มีความสนใจรวมกลุ่มมาก มีความสนใจรวมกลุ่มบ้าง มีความสนใจรวมกลุ่มน้อย ไม่มีความสนใจรวมกลุ่ม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ลักษณะความสำคัญ	คำถามเชิงบวก
มีความสนใจรวมกลุ่มมากที่สุด	5
มีความสนใจรวมกลุ่มมาก	4
มีความสนใจรวมกลุ่มบ้าง	3
มีความสนใจรวมกลุ่มน้อย	2
ไม่มีความสนใจรวมกลุ่ม	1

การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) กำหนดช่วงของการวัดดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูลใช้วิธีของ Likert Scale แบบจำแนกแต่ละช่วงย่อยต่างกัน แบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยทำการกำหนดช่วงของการวัดได้ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551)

ระดับ 5 คะแนนตั้งแต่ 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับที่มีความสนใจรวมกลุ่มมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนนตั้งแต่ 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับที่มีความสนใจรวมกลุ่มมาก

ระดับ 3 คะแนนตั้งแต่ 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับที่มีความสนใจรวมกลุ่มบ้าง

ระดับ 2 คะแนนตั้งแต่ 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับที่มีความสนใจรวมกลุ่มน้อย

ระดับ 1 คะแนนตั้งแต่ 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับที่ไม่มีความสนใจรวมกลุ่ม

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยการทดสอบสมมติฐานคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรที่มี 3 ตัวแปรขึ้นไป จะทำการวิเคราะห์โดยวิธี F-test (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบรายคู่

ตอนที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Sample Correlation Analysis) และวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ปวีณา คำพุกกะ, 2552) ดังตารางที่ 3.2

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ขนาดความสัมพันธ์	ความหมาย
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
0.01 – 0.30	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
0.31 – 0.50	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
0.51 – 0.70	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.71 – 0.90	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.91 – 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.6.1.1 ร้อยละ (Percentage)

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่

3.6.2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence - IOC)

3.6.2.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha)

3.6.3 สถิติทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

3.6.3.1 F-test

3.6.3.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Analysis)

3.6.3.3 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจ รวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มประชากรทั้งหมดของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 120 คน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อศึกษาตามรายละเอียด ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

4.1.1 ข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

การศึกษาข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ได้ศึกษาเกี่ยวกับ จำนวนไก่พันธุ์ไข่ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และจำนวนเงินลงทุนของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 120 คน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของความถี่และร้อยละ พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีขนาดธุรกิจในส่วนของจำนวนไก่พันธุ์ไข่จำนวน 10,001 – 15,000 ตัว ร้อยละ 29.2 มีจำนวนพนักงานในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 6 คน ร้อยละ 38.3 มีระยะเวลาในการดำเนินกิจการส่วนใหญ่อยู่ที่ 5 – 10 ปี ร้อยละ 48.3 เงินลงทุนส่วนใหญ่มีมูลค่ามากกว่า 5 ล้านบาท ร้อยละ 45.8 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความถี่และร้อยละของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนไก่พันธุ์ไข่		
ต่ำกว่า 5,000 ตัว	14	11.7
5,000 – 10,000 ตัว	23	19.2
10,001 – 15,000 ตัว	35	29.2
15,001 – 20,000 ตัว	29	24.2
ตั้งแต่ 20,001 ตัวขึ้นไป	19	15.8
รวม	120	100.0
2. จำนวนพนักงาน		
ต่ำกว่า 3 คน	35	29.2
4 - 6 คน	39	32.5
ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป	46	38.3
รวม	120	100.0
3. ระยะเวลาที่ท่านดำเนินกิจการเลี้ยงไก่ไข่		
ต่ำกว่า 5 ปี	17	14.2
5 – 10 ปี	58	48.3
มากกว่า 10 ปี	45	37.5
รวม	120	100.0
4. จำนวนเงินที่ท่านนำมาลงทุนในการทำธุรกิจ		
ต่ำกว่า 1 ล้านบาท	18	15.0
1 – 5 ล้านบาท	47	39.2
มากกว่า 5 ล้านบาท	55	45.8
รวม	120	100.0

4.1.2 ปัจจัยภายในของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

4.1.2.1 การศึกษาข้อมูลปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต ของกลุ่มประชากร จำนวน 120 คน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$, $SD = 0.544$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด และมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการตลาด ($\bar{X}=3.40$, $SD = 0.374$) ด้านเทคโนโลยีการผลิต ($\bar{X}=3.38$, $SD = 0.703$) และด้านราคา ($\bar{X}=3.28$, $SD = 0.556$) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของธุรกิจ

ข้อมูลปัจจัยภายในของธุรกิจ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. ด้านราคา	3.28	0.556	ปานกลาง
2. ด้านการบริหารจัดการตลาด	3.40	0.374	ปานกลาง
3. ด้านเทคโนโลยีการผลิต	3.38	0.703	ปานกลาง
รวม	3.35	0.544	ปานกลาง

4.1.3 ปัจจัยภายในของธุรกิจ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1.3.1 ด้านราคา

ผลการวิเคราะห์ด้านราคา พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$, $SD = 0.713$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับ

ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับภาครัฐในด้านการกำหนดราคาผลผลิตซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.52, SD = 0.917$) กลุ่มสามารถบริหารจัดการในด้านการกำหนดราคาผลผลิตที่แน่นอนได้ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30, SD = 0.729$) และกลุ่มสามารถขายผลผลิตได้ในราคาสูงกว่าราคาตลาดซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.03, SD = 0.493$) ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านราคา

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านราคา	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. กลุ่มสามารถบริหารจัดการในด้านการกำหนดราคาผลผลิตที่แน่นอนได้	3.30	0.729	ปานกลาง
2. กลุ่มสามารถขายผลผลิตได้ในราคาสูงกว่าราคาตลาด	3.03	0.493	ปานกลาง
3. กลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับภาครัฐในด้านการกำหนดราคาผลผลิต	3.52	0.917	มาก
รวม	3.28	0.713	ปานกลาง

4.1.3.2 ด้านการบริหารจัดการตลาด

ผลการวิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการตลาด พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40, SD = 0.621$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มสามารถเพิ่มโอกาสและมีช่องทางในการขายผลผลิตเพิ่มขึ้นซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54, SD = 0.548$) กลุ่มสามารถบริหารจัดการด้านความเสี่ยงต่อการที่ทำให้ผลผลิตล้นตลาดซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41, SD = 0.667$) และกลุ่มสามารถบริหารจัดการด้านการจัดจำหน่ายผลผลิตได้ง่าย และสะดวกรวดเร็วซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24, SD = 0.648$) ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการบริหารจัดการตลาด

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการบริหารจัดการตลาด	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. กลุ่มสามารถเพิ่มโอกาสและมีช่องทางในการขาย ผลผลิตเพิ่มขึ้น	3.54	0.548	มาก
2. กลุ่มสามารถบริหารจัดการด้านการจัดจำหน่ายผลผลิต ได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว	3.24	0.648	ปานกลาง
3. กลุ่มสามารถบริหารจัดการด้านความเสี่ยงต่อการที่ ทำให้ผลผลิตล้มเหลว	3.41	0.667	มาก
รวม	3.40	0.621	ปานกลาง

4.1.3.3 ด้านเทคโนโลยีการผลิต

การวิเคราะห์ด้านเทคโนโลยีการผลิต พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.556$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มสามารถช่วยในเรื่องการนำเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดปัญหาด้านแรงงานซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.591$) กลุ่มช่วยให้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบให้เป็นไปตามระบบมาตรฐานฟาร์มซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.633$) และกลุ่มช่วยให้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไข่ไก่ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.443$) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเทคโนโลยีการผลิต

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีการผลิต	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. กลุ่มช่วยให้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบให้เป็นที่ไปตามระบบมาตรฐานฟาร์ม	3.35	0.633	ปานกลาง
2. กลุ่มช่วยให้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไข่ไก่ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	3.17	0.443	ปานกลาง
3. กลุ่มสามารถช่วยในเรื่องการนำเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดปัญหาด้านแรงงาน	3.62	0.591	มาก
รวม	3.38	0.556	ปานกลาง

โดยสรุป ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการตลาด ด้านเทคโนโลยีการผลิต และด้านราคา

4.1.4 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

4.1.4.1 การศึกษาข้อมูลปัจจัยภายนอกของธุรกิจซึ่งประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ ของกลุ่มประชากร จำนวน 120 คน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.574$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.374$) และด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.774$) ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของธุรกิจ

ข้อมูลปัจจัยภายนอกของธุรกิจ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.76	0.374	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.62	0.774	มาก
รวม	3.69	0.574	มาก

4.1.5 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1.5.1 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์ด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.648$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มทำให้มีโอกาสในการพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคต่างๆ กับเพื่อนเกษตรกรซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.709$) กลุ่มทำให้มีโอกาสในการพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชนสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดปัญหาด้านแรงงานซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.561$) กลุ่มทำให้ได้รับสิทธิในการเป็นส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างใกล้ชิดกับเพื่อนเกษตรกรซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.770$) และกลุ่มทำให้มีโอกาสในการเผยแพร่กิจการให้แก่บุคคล ภายนอกเข้าเยี่ยมชมกิจการของตนเองซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.552$) ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านสังคมและวัฒนธรรม

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านสังคมและวัฒนธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. กลุ่มทำให้ได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างใกล้ชิดกับเพื่อนเกษตรกร	3.75	0.770	มาก
2. กลุ่มทำให้มีโอกาสในการพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคต่างๆ กับเพื่อนเกษตรกร	4.21	0.709	มากที่สุด
3. กลุ่มทำให้มีโอกาสในการพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชนสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดปัญหาด้านแรงงาน	3.77	0.561	มาก
4. กลุ่มทำให้มีโอกาสในการเผยแพร่กิจการให้แก่บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมชมกิจการของตนเอง	3.33	0.552	ปานกลาง
รวม	3.76	0.648	มาก

4.1.5.2 ด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.776$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดหาค่าเฉลี่ยที่ต่างกันโดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับรัฐบาลในส่วนของ การควบคุมปริมาณการนำเข้าแม่พันธุ์ไก่ ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.696$) กลุ่มสามารถมีอำนาจในการต่อรองกับผู้สนับสนุนปัจจัยด้านการผลิตได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.813$) และกลุ่มสามารถช่วยเหลือในด้านปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 0.819$) ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	SD	ระดับ
1. กลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับรัฐบาลในส่วนของ การควบคุมปริมาณการนำเข้าแม่พันธุ์ไก่	3.69	0.696	มาก
2. กลุ่มสามารถช่วยเหลือในด้านปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	3.54	0.819	มาก
3. กลุ่มสามารถมีอำนาจในการต่อรองกับผู้สนับสนุนปัจจัยด้านการผลิตได้เพิ่มขึ้น	3.61	0.813	มาก
รวม	3.61	0.776	มาก

โดยสรุป ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกของธุรกิจประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรทั้งหมดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

4.2.1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

การศึกษาข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ได้ศึกษาเกี่ยวกับจำนวนไก่พันธุ์ไข่ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ และจำนวนเงินลงทุน โดยใช้สถิติ F- test (One Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ข้อมูล และหากพบว่า มีความแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่

การทดสอบสมมติฐานของการศึกษา คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน

ผลการทดสอบ ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนไก่พันธุ์ไข่ (Sig = 0.180, $P > 0.05$) แสดงว่า ค่าความแปรปรวนของจำนวนไก่พันธุ์ไข่ทุกกลุ่มเท่ากัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการ

ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F-test (One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.9 และตารางที่ 4.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนไก่พันธุ์ไข่

ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม	Levene's Statistic	df1	df2	Sig.
โดยรวม	1.658	3	115	0.180

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า การทดสอบความแตกต่างของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามจำนวนไก่พันธุ์ไข่ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.088 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 (Sig. = 0.088, $P > 0.05$) นั่นคือ จำนวนไก่พันธุ์ไข่ที่แตกต่างกันมีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนไก่พันธุ์ไข่กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

จำนวนไก่พันธุ์ไข่	SS	df	MS	F- test	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.896	4	0.967	2.076	0.088
ภายในกลุ่ม	53.597	115	0.466		
รวม	57.467	119			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบ ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนพนักงาน (Sig = 0.002, $P < 0.05$) แสดงว่า ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกร

ผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีของจำนวนพนักงานทั้ง 3 กลุ่มไม่เท่ากัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F-test (One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.11 และดังตารางที่ 4.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนพนักงาน

ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม	Levene's Statistic	df1	df2	Sig.
โดยรวม	5.256	3	115	0.002*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า การทดสอบความแตกต่างระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามจำนวนพนักงาน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.024 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 (Sig. = 0.024, $P < 0.05$) นั่นคือ จำนวนพนักงานที่แตกต่างกันมีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.12 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนพนักงานกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

จำนวนพนักงาน	SS	df	MS	F-test	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.548	2	1.774	3.850	0.024*
ภายในกลุ่ม	53.918	117	0.461		
รวม	57.467	119			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe ระหว่างจำนวนพนักงานที่แตกต่างกันกับระดับความสนใจของการ

ตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 4.13 พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 3 คน กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงานมากกว่า 6 คน มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 3 คน มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี น้อยกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงานมากกว่า 6 คน มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.383 และเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงาน 4 – 6 คน กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงานมากกว่า 6 คน มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงาน 4 – 6 คน มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี น้อยกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนพนักงานมากกว่า 6 คน มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.321

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนพนักงาน

จำนวนพนักงาน	\bar{X}	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		น้อยกว่า 3 คน	4 - 6 คน	มากกว่า 6 คน
น้อยกว่า 3 คน	3.603	-		
4 - 6 คน	3.541	0.062	-	
มากกว่า 6 คน	3.220	0.383*	0.321*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบ ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการ (Sig = 0.000, P < 0.01) แสดงว่า ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีของระยะเวลาในการดำเนินกิจการทั้ง 3 กลุ่มไม่เท่ากัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F-test (One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.14 และดังตารางที่ 4.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม	Levene's Statistic	df1	df2	Sig.
โดยรวม	6.834	3	115	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า การทดสอบความแตกต่างระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงาน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.010 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 (Sig. = 0.010, $P < 0.05$) นั่นคือ ระยะเวลาในการดำเนินงานที่แตกต่างกันมีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.15 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระยะเวลาในการดำเนินงานกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ระยะเวลาในการดำเนินงาน	SS	df	MS	f-test	Sig.
กิจการ					
ระหว่างกลุ่ม	4.339	2	2.169	4.778	0.010*
ภายในกลุ่ม	53.128	117	0.454		
รวม	57.467	119			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe ระหว่างระยะเวลาในการดำเนินงานที่แตกต่างกันกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 4.16 พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 - 10 ปี มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี น้อยกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 - 10 ปี มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.062 และเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 - 10 ปี กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า 10 ปี มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 - 10 ปี มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม น้อยกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากกว่า 10 ปี มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.336

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน	\bar{X}	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
ต่ำกว่า 5 ปี	3.603	-		
5 - 10 ปี	3.541	0.062*	-	
มากกว่า 10 ปี	3.220	0.383	0.336*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบ ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน (Sig = 0.002, P < 0.05) แสดงว่า ค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีของจำนวนเงินลงทุนทั้ง 3 กลุ่มไม่เท่ากัน ของจำนวนเงินลงทุนทุกกลุ่มไม่เท่ากัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ F-test (One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.17 และดังตารางที่ 4.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน

ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม	Levene's Statistic	df1	df2	Sig.
โดยรวม	5.313	3	115	0.002*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า การทดสอบความแตกต่างระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ของคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.035 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 (Sig. = 0.035 < 0.05) นั่นคือ จำนวนเงินลงทุนในการดำเนินกิจการที่แตกต่างกันมีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.18 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างจำนวนเงินลงทุนกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

เงินลงทุนในการดำเนินกิจการ	SS	df	MS	F-test	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.202	2	1.601	3.54	0.035*
ภายในกลุ่ม	54.265	117	0.464		
รวม	57.467	119			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Scheffe ระหว่างจำนวนเงินลงทุนที่แตกต่างกันกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 4.19 พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนเงินลงทุนต่ำกว่า 5 ล้านบาท กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนเงินลงทุนมากกว่า 5 ล้านบาท มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

ลงทุนมากกว่า 5 ล้านบาท มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนเงินลงทุนต่ำกว่า 5 ล้านบาท มีระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี น้อยกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีจำนวนเงินลงทุนมากกว่า 5 ล้านบาท มีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.449

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ของระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน

จำนวนเงินลงทุนในการดำเนินกิจการ	\bar{X}	ผลต่างของค่าเฉลี่ย		
		ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	1 - 5 ล้านบาท	มากกว่า 5 ล้านบาท
ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	3.720	-		
1 - 5 ล้านบาท	3.508	0.212	-	
มากกว่า 5 ล้านบาท	3.270	0.449*	0.212	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

จากสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) พบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างด้านราคากับระดับความสนใจของการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.181 ซึ่งหมายความว่า ด้านราคามีความสัมพันธ์กันระดับต่ำมาก มีค่า Sig. เท่ากับ 0.048 (Sig. = 0.048, $P < 0.05$) ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ด้านราคามีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างด้านการบริหารจัดการตลาดกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.180 ซึ่งหมายความว่า ด้านการบริหารจัดการตลาดมีความสัมพันธ์กันระดับต่ำมาก มีค่า Sig. เท่ากับ 0.049 (Sig. = 0.049, $P < 0.05$) ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ด้านการบริหารจัดการตลาดมีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างด้านเทคโนโลยีการผลิตกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.408 ซึ่งหมายความว่า ด้านเทคโนโลยีการผลิตมีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 (Sig. = 0.000, $P < 0.01$) ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 แสดงว่า ด้านเทคโนโลยีการผลิตมีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจในแต่ละด้าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยภายในของธุรกิจในมีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃
ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ (Y)	1	0.181*	0.180*	0.408**
ด้านราคา (X ₁)		1	0.529*	0.173
ด้านการบริหารจัดการตลาด (X ₂)			1	0.107
ด้านเทคโนโลยีการผลิต (X ₃)				1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

จากสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) พบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างด้านสังคมและวัฒนธรรมกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.368 ซึ่งหมายความว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 (Sig. = 0.000 < 0.01) ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.01 แสดงว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.752 (Sig. = 0.725 < 0.05) ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจในแต่ละด้าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยภายนอกของธุรกิจในมีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจ กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂
ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ (Y)	1	0.368**	-0.029
ด้านสังคมและวัฒนธรรม (X ₁)		1	0.080
ด้านเศรษฐกิจ (X ₂)			1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2.5 ปัจจัยภายในของธุรกิจประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิตที่มีผลต่อระดับความสนใจของตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

จากสมมติฐาน ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจเพื่อรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี คือ ปัจจัยภายในธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์การทดสอบการถดถอยเชิงพหุของปัจจัยภายในของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่า $F = 8.928$, $Sig = 0.000$ ซึ่ง มีค่าน้อยกว่า 0.05 จะเห็นว่า ความแปรปรวนของกลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความแปรปรวนเท่ากัน โดยค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาจากค่า Adjusted R^2 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.167 แสดงว่า ความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจในการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่าเท่ากับร้อยละ 16.7

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต โดยพิจารณาจากค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.19 และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 5.3 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา, 2553) และจากการทดสอบ พบว่า

ค่า Tolerance เท่ากับ 0.706, 0.720, และ 0.970 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.19 ค่า Variance Inflation Factor (VIF) เท่ากับ 1.416, 1.390 และ 1.031 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5.3 แสดงว่า ตัวแปรอิสระ ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมากเกินไป

ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (β) ของปัจจัยภายในของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิต มีค่าเท่ากับ 0.056, 0.109 และ 0.387 ตามลำดับ โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.572, 0.272 และ 0.000 ตามลำดับ ซึ่งจะพบว่า ค่า Sig. ในส่วนของในด้านเทคโนโลยีการผลิต มีค่าน้อยกว่า 0.01 แสดงว่า ปัจจัยภายในของธุรกิจ ในด้านเทคโนโลยีการผลิตมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ สามารถนำมาใช้อธิบายปัจจัยภายในของธุรกิจในด้านเทคโนโลยีการผลิตมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุในส่วนของด้านเทคโนโลยีการผลิตมีค่า เท่ากับ 0.387 หมายความว่า ถ้าด้านเทคโนโลยีการผลิตเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จะเพิ่มขึ้น 0.387 หน่วย ถ้าด้านเทคโนโลยีการผลิตลดลงหนึ่งหน่วย ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จะลดลง 0.387 หน่วย ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยภายในของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปร	b	SE b	β	t-test	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.136	0.507		2.240	0.027		
ด้านราคา (X_1)	0.070	0.124	0.056	0.572	0.572	0.706	1.416
ด้านการบริหาร จัดการตลาด (X_2)	0.150	0.136	.109	1.104	0.272	0.720	1.390
ด้านเทคโนโลยี การผลิต (X_3)	0.456	0.100	.387	4.549	0.000*	0.970	1.031
$R^2 = 0.188$, Adjusted $R^2 = 0.167$, SEE = 0.633, F = 8.928, p-value = 0.00							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.2.6 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

จากสมมติฐาน ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจเพื่อรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี คือ ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์การทดสอบการถดถอยเชิงพหุของปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่า $F = 9.422$, $Sig = 0.000$ ซึ่ง มีค่าน้อยกว่า 0.05 จะแสดงให้เห็นว่า ความแปรปรวนของกลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความแปรปรวนเท่ากัน โดยค่าความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาจากค่า Adjusted R^2 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.124 แสดงว่า ความแปรปรวนระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีค่าเท่ากับร้อยละ 12.4

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจากค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.19 และค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 5.3 แสดงว่า ตัวแปรอิสระที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา, 2553) และจากการทดสอบ พบว่า ค่า Tolerance เท่ากับ 0.994 และ 0.994 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.19 ค่า Variance Inflation Factor (VIF) เท่ากับ 1.006 และ 1.006 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5.3 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมากเกินไป

ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (β) ของปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ มีค่าเท่ากับ 0.372 และ (-0.059) ตามลำดับ โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 และ 0.469 ตามลำดับ ซึ่งจะพบว่า ค่า Sig. ในส่วนของด้านสังคมและวัฒนธรรม มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ สามารถนำมาใช้อธิบายปัจจัยภายนอกของธุรกิจในด้านสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจ

รวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุในส่วนของด้านสังคมและวัฒนธรรมมีค่าเท่ากับ 0.372 หมายความว่าถ้าด้านสังคมและวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีจะเพิ่มขึ้น 0.372 หน่วย ถ้าด้านสังคมและวัฒนธรรมลดลงหนึ่งหน่วย ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี จะลดลง 0.372 หน่วย ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปร	b	SE b	β	t-test	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.036	0.653		1.586	0.116		
ด้านสังคมและวัฒนธรรม (X_1)	0.689	0.159	0.372	4.328	0.000*	0.994	1.006
ด้านเศรษฐกิจ (X_2)	-0.058	0.085	-0.059	-0.683	0.469	0.994	1.006
R ² = 0.139, Adjusted R ² = 0.124, SEE = 0.649, F = 9.422, Sig = 0.00							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า จำนวนไก่พันธุ์ไข่ที่ต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนจำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ และจำนวนเงินลงทุนที่ต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ด้านเทคโนโลยีการผลิต และด้านสังคมและวัฒนธรรม ที่มีผลต่อระดับความสนใจของตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ในส่วนนี้เป็นการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1.1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 120 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดธุรกิจในส่วนของจำนวนไก่พันธุ์ไข่จำนวน 10,001 – 15,000 ตัว มีจำนวนพนักงานในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 6 คน มีระยะเวลาในการดำเนินกิจการส่วนใหญ่อยู่ที่ 5 – 10 ปี และเงินลงทุนในการดำเนินกิจการส่วนใหญ่มีมูลค่ามากกว่า 5 ล้านบาท

5.1.2 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ พบว่า จำนวนไก่พันธุ์ไข่ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีไม่แตกต่างกัน และในจำนวนพนักงานระยะเวลาในการดำเนินกิจการ จำนวนเงินลงทุน ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในของธุรกิจกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านราคา ด้านการบริหารจัดการตลาด และด้านเทคโนโลยีการผลิตมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

มากับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกของธุรกิจกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมากกับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดอุบลราชธานี และในด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

5.1.5 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับอิทธิพลปัจจัยภายในของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านเทคโนโลยีการผลิตมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี และในด้านราคา และด้านการบริหารจัดการตลาดไม่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

5.1.6 ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับอิทธิพลปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี และในส่วนของด้านเศรษฐกิจไม่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามจำนวนไก่พันธุ์ไข่ที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของงามฉวี จันทพา (2552) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสัตว์ประรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง ภาณุวัฒน์ ไชยมะโน (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาการศึกษาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอภิขญา หงษ์ทอง (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของเกษตรกรโครงการไก่ไข่ประกันราคากับบริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด สำนักงานอุบลราชธานี เนื่องจากขนาดของธุรกิจในด้านจำนวนไก่พันธุ์ไข่ของผู้ประกอบการในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่มีขนาดปานกลางถึงขนาดใหญ่ ทำให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการต่อรองกับคู่ค้า

ในด้านการจัดซื้อไก่พันธุ์ไข่เข้ามาเลี้ยงทดแทนในรุ่นที่หมดอายุไข่ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของถาวร สุภาวงศ์ (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิกา ตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากขนาดธุรกิจมีบริบทที่แตกต่างกัน

คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามจำนวนพนักงานมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของถาวร สุภาวงศ์ (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิกา ตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ งามฉวี จันทพา (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง และหทัยชนก มากมิ่งจวน (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มผลิตกุ้งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี เนื่องจากผู้ประกอบการในเขตจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่ มีการใช้แรงงานในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้ประกอบการอาศัยการรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการด้านแรงงาน ในส่วนของการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานที่มีความขาดแคลนในภาคธุรกิจ โดยการเพิ่มสัดส่วนของแรงงานจากนอกพื้นที่เข้ามาทดแทน อย่างเช่น การจัดหาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน

คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานมีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของถาวร สุภาวงศ์ (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิกา ตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ งามฉวี จันทพา (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง, และหทัยชนก มากมิ่งจวน (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มผลิตกุ้งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่มีการดำเนินธุรกิจมาอย่างยาวนาน การรวมกลุ่มจะทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานของแต่ละคน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับกิจการของตนเองเมื่อเกิดปัญหา

คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำแนกตามจำนวนเงินลงทุนในการดำเนินงานมีผลต่อการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของถาวร สุภาวงศ์ (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อ

การตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิกา ตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะแกก จังหวัดเชียงใหม่, และงามฉวี จังหวัดพิจิตร (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปรดตามการ เกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง ภาณุวัฒน์ ไชยชนะ โน (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาศึกษาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เนื่องจากการลงทุนประกอบธุรกิจในแต่ละครั้งมีการใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก การรวมกลุ่มจะทำให้ผู้ประกอบการในเขตจังหวัดอุบลราชธานี มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย อย่างเช่น การแนะนำให้รู้จักกับเจ้าหน้าที่ธนาคาร หรือจากแหล่งทุนอื่นๆ นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำในด้านการเขียนโครงการและเงื่อนไขต่างๆ จากเพื่อนผู้ประกอบการ

5.2.2 ปัจจัยภายในของธุรกิจ

ด้านราคา มีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลของการวิจัยดังกล่าว มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภรณ์ กลัดพ่วง (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องผลประโยชน์ของการรวมกลุ่มเกษตรกรปรับปรุงคุณภาพมังคุดเพื่อการส่งออก จังหวัดนครศรีธรรมราช จันทราพร ประธาน (2548) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี, หทัยชนก มากมิ่งจวน (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มผลิตกุ้งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี และอภิขญา หงษ์ทอง (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของเกษตรกรโครงการไก่ไข่ประกันราคากับบริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด สำนักงานอุบลราชธานี และไม่มีอิทธิพลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพราะว่า การกำหนดราคาไข่ไก่ที่จำหน่ายตามท้องตลาดในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จะใช้ราคาเดียวกันกับคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ซึ่งเป็นผู้กำหนดราคาไข่ไก่ในประเทศไทย (มานิช ชูทับทิม, 2553) และเนื่องจากมีการนำไข่ไก่จากภาคกลางเข้ามาจำหน่ายในราคาที่ถูกกว่าราคาท้องตลาดเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้กลไกด้านราคาไม่เป็นไปตามที่กำหนด (องอาจ ชายฉลาด, 2556) ดังนั้น ด้านราคาจึงไม่มีอิทธิพลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ด้านการบริหารจัดการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลของการวิจัยดังกล่าว มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภรณ์ กลัดพ่วง (2550) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องผลประโยชน์ของการรวมกลุ่มเกษตรกรปรับปรุงคุณภาพมังคุดเพื่อการ

ส่งออกจังหวัดนครศรีธรรมราช รัชชประภา (2551) ศึกษาเรื่องการรวมกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราในเขตตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ชัยทัตต์ กาบบัว (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม โครงการเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรตำบลแม่ทา กิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่ และไม่มีอิทธิพลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพราะว่า จากขนาดของอุตสาหกรรมไข่ไก่ของจังหวัดอุบลราชธานียังมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมไข่ไก่ในประเทศไทย นอกจากนี้ มีการนำไข่ไก่เข้ามาจำหน่ายในเขตจังหวัดอุบลราชธานีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตภาคกลาง ทำให้ปริมาณไข่ไก่ในท้องตลาดเพิ่มมากขึ้น (องอาจ ชาชนลาด, 2556) ส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมผลผลิตที่มีอยู่ในตลาดได้ นอกจากนี้ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่มีการดำเนินธุรกิจมาอย่างยาวนาน ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการรวมกลุ่ม ดังนั้น ด้านการบริหารจัดการตลาด จึงไม่มีอิทธิพลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

ด้านเทคโนโลยีการผลิต มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อระดับของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลของการวิจัยดังกล่าว มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัย จันทพา (2552) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง จีราวรรณ เลิศคุณลักษณ์ (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตมะม่วงตามแนวทางการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา หทัยชนก มากมิ่งจวน (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มผลิตกุ้งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี ที่กล่าวว่า การนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตจะสามารถผลิตผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และช่วยลดปัญหาด้านแรงงาน

5.2.3 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ

ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อระดับของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลของการวิจัยดังกล่าว มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทราพร ประธาน (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี รัชชประภา (2551) ศึกษาเรื่องการรวมกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราในเขตตำบลแม่กา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา และหทัยชนก มากมิ่งจวน (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มผลิตกุ้งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี ที่กล่าวว่า

การรวมกลุ่มจะทำให้เกษตรกรได้มีโอกาสพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ การรับรู้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน ตลอดจนร่วมกันหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ การรวมกลุ่มจะทำให้มีโอกาสได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาล และหน่วยการของเอกชนที่เกี่ยวข้องต่างๆ เมื่อกลุ่มเกิดปัญหา

ด้านเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์และไม่มียธิพลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจากผลของการวิจัยดังกล่าว ไม่มีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากรัฐบาลไม่มีนโยบายในการควบคุมปริมาณโควตาผู้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ จึงส่งผลให้ปริมาณการผลิตไก่รุ่นมีปริมาณมากในอุตสาหกรรมไก่ไข่ และมีปริมาณไข่ไก่ออกสู่ท้องตลาดเป็นจำนวนมาก ทำให้เป็นการยากต่อการควบคุมของรัฐบาล (ยุคล ลิ้มแหลมทอง, 2555) นอกจากนี้ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีขนาดธุรกิจในด้านจำนวนไก่พันธุ์ไข่มีขนาดปานกลางถึงขนาดใหญ่ ทำให้เกษตรกรมีความสามารถในการต่อรองกับภาครัฐและภาคเอกชน โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการรวมกลุ่ม ดังนั้น ด้านเศรษฐกิจจึงไม่มีความสัมพันธ์และไม่มียธิพลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 สามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มาใช้ในการกำหนดให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีได้ โดยเลือกจากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่มีความสมัครใจและต้องการความช่วยเหลือจากกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พร้อมทั้งกำหนดนโยบายแนวทางที่เหมาะสมกับความต้องการจัดตั้งกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีอีกด้วย

5.3.1.2 สามารถนำผลปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของธุรกิจมาใช้กำหนดทิศทางการวางแผนการบริหารจัดการฟาร์ม และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ซึ่งงานวิจัยนี้ พบว่า ปัจจัยภายในของธุรกิจ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีการผลิต เช่น ควรมีการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบให้เป็นไปตามระบบมาตรฐานของฟาร์ม ควรมีการนำเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดปัญหาด้านแรงงาน และควรมีการนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไข่ไก่ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยภายนอกของธุรกิจ ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น มีโอกาสในการ

พบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ กับเพื่อนเกษตรกร มีโอกาสในการพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชน ได้รับสิทธิ์ในการเป็นส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างใกล้ชิดกับเพื่อนเกษตรกร และมีโอกาสในการเผยแพร่กิจการให้แก่บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมชมกิจการของตนเอง เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 งานวิจัยนี้ได้มีการศึกษา ปัจจัยของลักษณะทางธุรกิจ ปัจจัยภายในของธุรกิจ และปัจจัยภายนอกของธุรกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอาจจะยังไม่ครอบคลุมทุกประเด็น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (ชัยทัตต์ กาบบัว, 2552) ที่มีผลต่อการตัดสินใจรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

5.3.2.2 งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การทำวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ หรืองานวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) เพื่อจะได้ผลการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือ และได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- กรมปศุสัตว์ สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์. เส้นทางการพัฒนาพันธุ์สัตว์ที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์, 2555.
- คมเพชร ฉัตรศุกกุล. กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- งามฉวี จันทพา. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับประรดตามการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.
- จันทราพร ประธาน. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.
- จิราวรรณ เลิศคุณลักษณะ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตมะม่วงตามแนวทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง, 2553.
- ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. หลักการจัดการ : แนวคิดสถานการณ์ธุรกิจปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ชัยทัตต์ กาบบัว. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร ตำบลแม่ทา กิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2552.
- โชคชัย ใจเฉพาะ. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมระบบการผลิตสับประรดตามสัญญาข้อตกลงล่วงหน้าของเกษตรกรเพื่อผลิตสับประรดกระป๋อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.
- เดือนใจ แวงงาม. พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพริ้นติ้ง, 2534.
- ถาวร สุภาวงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มผลิตกาแฟคั่วบดของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอาราบิก้า ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ดจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.
- ธงชัย สันติวงษ์. ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- รัชชรงค์ ไชยปัญญา. การรวมกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายยางพาราในเขตตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย, 2551.
- นภาพร ชันชนภา. จริยธรรมและสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ที่อป, 2547.
- นัตติยา ประกอบแสง. รายงานวิจัยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อการค้า. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2556.
- นันทิยา หุตานวัตร และณรงค์ หุตานวัตร. เกษตรกรรมยั่งยืน : กระบวนทัศน์ กระบวนการและ ตัวชี้วัด. กรุงเทพฯ : มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน, 2547.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : งานส่งเสริม การผลิตตำรา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2538.
- บรรยงค์ โตจินดา. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2548.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น, 2554.
- บุญทวารณ วิงวอน. รายงานวิจัยตัวแบบเส้นทางของปัจจัยพหุกลุ่มในการสร้างความได้เปรียบใน การแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปาง, 2553.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และปกเจริญผล, 2540.
- ปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี. รายงานประจำปี 2554. อุบลราชธานี : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด อุบลราชธานี, 2554.
- ประทุม รอดประเสริฐ. การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุล, 2535.
- ปรัชญา มงคลวิบูลย์. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร : กรณีศึกษา บริษัท เชียงใหม่โพรเซ่นฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2553.
- ปวีณา คำพุกกะ. สถิติธุรกิจ. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2552.
- พรรณราย ทร์พะยะประภา. จิตวิทยานักบริหาร. กรุงเทพฯ : บิสิกเนสคอมพิวเตอร์เซอร์วิส, 2531.
- พรศรี เหล่ารัฐสวัสดิ์ และคณะ. ปีทองสินค้าเกษตรไทย. กรุงเทพฯ : สำนักที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน), 2553.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- พัชรารกรณ์ กัดคพ่วง. ผลประโยชน์ของการรวมกลุ่มเกษตรกรปรับปรุงคุณภาพมังคุดเพื่อการส่งออกในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.
- พัชรีย์ ปัญญาแก้ว. ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, 2551.
- พัชนี นาดประชา และอเล็กซานดรา สตีเฟน. หยั่งรากชีวิตชนบท. กรุงเทพฯ: FAO, 2536.
- ภาณุวัฒน์ ไชยมะโน. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553.
- มานิช ชูทับทิม. “ราคาไข่ไก่”, ข่าวเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.), 2553.
- บุคค ลิ้มแหลมทอง. “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คิกออฟช่องทางทีวีเกษตร หวังเพิ่มช่องทางส่งผ่านข้อมูลด้านการเกษตรในทุกมิติ”, ข่าวประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555.
- บุทธิ ศักดิ์เดชยนต์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสังคมมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2542.
- รัชนิกร เศรษฐ. โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- วรพจน์ นุชรัตมวดี. การพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2548.
- วิเชียร วิทยอุคม. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2547.
- วิทยา ทิศหล้า. ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดเชียงใหม่ – ถ้าพูนต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ไก่ไข่เชียงใหม่-ถ้าพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2551.
- วินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรสุภกุล. กระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ศิริชัย พงษ์วิชัย. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ศิริพร พงษ์ศรีวิโรจน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : เทคนิค 19, 2540.
- สถิต นิยมญาติ. สังคมวิทยาการเมือง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา, 2552.
- สมเดช มุงเมือง. พฤติกรรมองค์กร. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย, 2548.
- สมศรี กิจยรรยง. การบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ : ปรเกษพริก, 2536.
- สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไก่ไข่. ความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ไก่ไข่. กรุงเทพฯ : สาสันไก่และสุกร, 2553.
- . สถานการณ์ไข่ไก่ไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555.
- สร้อยตระกูล (ดิวิยานนท์) อรรถมานะ. พฤติกรรมองค์กร : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- สาคร สุขศรีวงศ์. การจัดการจากมุมมองนักบริหาร. กรุงเทพฯ : จี.พี.ไอเบอร์พรินท์, 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.
- สำเริง จันทรสวรรณ. สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- สุดารา ดิษฐากรณ์. หลักการบริหารจัดการธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2535.
- สุพานี สฤษฏ์วานิช. พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.
- หทัยชนก มากมิ่งจวน. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการฟาร์มกึ่งอย่างยั่งยืนของสมาชิกชมรมผู้เลี้ยงกุ้งสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2554.
- องอาจ ชายฉลาด. ไข่ไก่ข้ามเขตพาเหรดเข้าเมืองคอกบัว- ตีตลาดท้องถิ่นราคาตกฮวบ. อุบลราชธานี : สำนักงานโคกอุบลคอกคอม, 2556.
- อมร สุวรรณรัตน์. ศึกษาปัจจัยการรวมกลุ่มและการดำเนินงาน ของกลุ่มเกษตรกรทำนาตะโหมค ตำบลตะโหมค อำเภอตะโหมค จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

อภิขญา หงส์ทอง. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของเกษตรกรโครงการ ไร่ไข่ประกันราคา กับบริษัทเบทาโกรเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด สำนักงานอุบลราชธานี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2554.

อุบล เบ็ญจรงค์กิจ และคณะ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

Bartol, K. and Martin, D. Management: A Pacific Rim Focus. 2nd Ed. Roseville NSW: McGraw-Hill, 1998.

Cortina, J. M. "What is coefficient alpha? An examination of theory and applications", Journal of Applied Psychology. 78(1): 98-104, 1993.

Rue, L. W. and Byars, L. L. Management: Skills & Application. Chicago: Irwin, 1995.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเลขที่

--	--	--

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขต
จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารศาสตรมหาวิทาลัยอุบลราชธานี

ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดให้ข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ โดยรายละเอียดของแบบสอบถามโดยคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบแต่ประการใด และข้อมูลของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่
- ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในของธุรกิจ
- ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ
- ตอนที่ 4 ระดับความสนใจของการตัดสินใจรวมกลุ่ม

ขอขอบพระคุณที่กรุณาเสียสละเวลาในการกรอกข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง

นายพลากร วิชาสวัสดิ์

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ตอนที่ 1 คุณลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย (/)

1. จำนวนไก่พันธุ์ไข่ที่ท่านเลี้ยงในปัจจุบันมีจำนวนทั้งหมดกี่ตัว

☐ 1. ต่ำกว่า 5,001 ตัว	☐ 2. 5,000 – 10,000 ตัว
☐ 3. 10,001 – 15,000 ตัว	☐ 4. 15,001 – 20,000 ตัว
☐ 5. ตั้งแต่ 20,001 ตัว ขึ้นไป	
2. จำนวนพนักงานที่ท่านใช้ในการดำเนินกิจการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่

☐ 1. ต่ำกว่า 2 คน	☐ 2. 3 – 4 คน
☐ 3. 4 - 6 คน	☐ 4. ตั้งแต่ 6 คน ขึ้นไป
3. ระยะเวลาที่ท่านดำเนินกิจการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่

☐ 1. ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 2. 5 – 10 ปี
☐ 3. มากกว่า 10 ปี	
4. จำนวนเงินที่ท่านนำมาลงทุนในการดำเนินกิจการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่

☐ 1. ต่ำกว่า 1 ล้านบาท	☐ 2. 1 – 5 ล้านบาท
☐ 4. มากกว่า 5 ล้านบาท	

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในของธุรกิจ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย (/) หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ปัจจัยภายในของธุรกิจ	ระดับการให้ความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ด้านราคา					
5.1 กลุ่มสามารถบริหารจัดการในด้านการกำหนดราคาผลผลิตที่แน่นอนได้					
5.2 กลุ่มสามารถขายผลผลิตได้ในราคาสูงกว่าราคาตลาด					
5.3 กลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับภาครัฐในด้านการกำหนดราคาผลผลิต					
6. ด้านการบริหารจัดการตลาด					
6.1 กลุ่มสามารถเพิ่มโอกาสและมีช่องทางในการขายผลผลิตเพิ่มขึ้น					
6.2 กลุ่มสามารถบริหารจัดการด้านการจัดจำหน่ายผลผลิตได้ง่าย และสะดวกรวดเร็ว					
6.3 กลุ่มสามารถบริหารจัดการด้านความเสี่ยงต่อการที่ทำให้ผลผลิตล้นตลาด					
7. ด้านเทคโนโลยีการผลิตของเกษตรกร					
7.1 กลุ่มช่วยให้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบให้เป็นที่ไปตามระบบมาตรฐานฟาร์ม					
7.2 กลุ่มช่วยให้มีการนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไข่ไก่ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ					
7.3 กลุ่มสามารถช่วยในเรื่องการนำเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดปัญหาด้านแรงงาน					

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย (/) หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ	ระดับการให้ความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ด้านสังคมและวัฒนธรรม					
8.1 กลุ่มทำให้ได้รับสิทธิในการเป็นส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆอย่างใกล้ชิดกับเพื่อนเกษตรกร					
8.2 กลุ่มทำให้มีโอกาสนในการพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคต่างๆ กับเพื่อนเกษตรกร					
8.3 กลุ่มทำให้มีโอกาสนในการพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ และเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชน					
8.4 กลุ่มทำให้มีโอกาสนในการเผยแพร่กิจการให้แก่บุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมชมกิจการของตนเอง					
9. ด้านเศรษฐกิจ					
9.1 กลุ่มสามารถมีอำนาจต่อรองกับรัฐบาลในส่วนของ การควบคุมปริมาณการนำเข้าแม่พันธุ์ไก่					
9.2 กลุ่มสามารถช่วยเหลือในด้านปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน					
9.3 กลุ่มสามารถมีอำนาจในการต่อรองกับผู้สนับสนุนปัจจัยด้านการผลิตได้เพิ่มขึ้น					

ตอนที่ 4 ระดับความสนใจของการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่ม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและทำเครื่องหมาย (/) หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

- _____ (5) มีความสนใจรวมกลุ่มมากที่สุด
- _____ (4) มีความสนใจรวมกลุ่มมาก
- _____ (3) มีความสนใจรวมกลุ่มบ้าง
- _____ (2) มีความสนใจรวมกลุ่มน้อย
- _____ (1) ไม่มีความสนใจรวมกลุ่ม

ขอขอบคุณในความร่วมมือและความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล

นายพลากร วิชาสวัตดี

วัน เดือน ปีเกิด

วันพฤหัสบดีที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2531

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
(ภาควิชาเครื่องกล) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

ประกอบธุรกิจส่วนตัว

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน
ที่อยู่ปัจจุบัน

พลากรฟาร์ม อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
19 หมู่ที่ 8 ถนนสดลมาร์ต ตำบลเมืองศรีไค
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190

